

مدیرکل محیط‌زیست اردبیل در گفت‌وگو با «پیام ما» از علل افزایش تعارض انسان و خرس در سبلان و راه‌های حفاظت از این گونه می‌گوید

خرس سبلان در محاصره

۳

روزنامه سامان

سال بیست و دوم | شماره پیاپی ۳۴۴۶ | چهارشنبه ۲۴ تیر ۱۴۰۵ | قیمت ۱۰ هزار تومان |

www.payama.ir

جنگ مرمت را زمین گیر کرد

کنشگران میراث فرهنگی از چالش‌های بافت تاریخی شیراز می‌گویند

۴

پشت فرمان بی‌ثباتی

روایت رانندگان تاکسی‌های اینترنتی از فشار هزینه و رقابت فزاینده

۲

آیامی‌توانید اثر دست شکارچی غیرقانونی را تشخیص دهید؟

۸

| یادداشت |

زیست‌پذیرترین شهرها دموکراتیک‌ترین آن‌ها هستند

احسین ایمانی جاجرچی
جامعه‌شناس |

۶

| دیدگاه |

زخم‌ها هم حافظه دارند

ازهره مداح
اکتادار |

۸

زنان غایبان مدیریت منابع آب

گزارش سازمان ملل در سال ۲۰۲۶ درباره توسعه منابع آب جهان می‌گوید بدون برابری جنسیتی، بحران آب حل نمی‌شود

تازه‌ترین گزارش سازمان ملل متحد با عنوان «آب برای همه مردم، حقوق و فرصت‌های برابر»، بحران جهانی آب را بیش از آنکه معضلی فنی یا زیرساختی بداند، بحرانی انسانی و جنسیتی معرفی می‌کند این گزارش بر پیوند ناگسستنی میان آب و برابری جنسیتی تأکید دارد و نادیده گرفتن این موضوع را نه‌تنها ظلمی آشکار به نیمی از جمعیت جهان، بلکه یکی از دلایل اصلی نرسیدن به اهداف توسعه پایدار می‌داند. ایران نیز از این قاعده مستثنا نیست. بر اساس پژوهش‌های داخلی، با وجود آنکه زنان به‌طور روزمره با مسئله کمبود آب مواجه‌اند، در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با آن مشارکت داده نمی‌شوند

۶

گزارش «پیام ما» از ضایعات کشاورزی و هزینه پنهان آن برای ایران

غذا در سطل زباله

برآوردها از هدررفت نزدیک به یک سوم محصولات کشاورزی ایران حکایت دارند؛ محصولاتی که همراه با آنها میلیاردها مترمکعب آب، انرژی، خاک و سرمایه نیز از دست می‌رود

۵

طرح مجتبی ملادزاده | پیام ما

۵

| خبر |

پیام تسلیت رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در پی شهادت اعضای خانواده یک محیط‌بان هرمزگانی

جنگ به خانه محیط‌بانان رسید

عروس و دو فرزند یکی از محیط‌بانان استان هرمزگان در پی حمله به پست محیط‌بانی روستای سیدجوذر در شهرستان حاجی‌آباد به شهادت رسیدند. «شینا انصاری»، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، با انتشار پیامی، شهادت دو فرزند و عروس محیط‌بان جواد حسن‌زاده را تسلیت گفت و این حادثه را ضایعه‌ای دردناک برای خانواده بزرگ محیط‌بانی کشور توصیف کرد.

در متن این پیام آمده است: «حادثه‌ای تلخ و جانکاه در شهرستان حاجی‌آباد استان هرمزگان رخ داد که در جریان آن، دو فرزند و عروس محیط‌بان جواد حسن‌زاده به شهادت رسیدند. این ضایعه دردناک که در پی حمله دشمن آمریکایی رخ داد، اندوهی عمیق بر دل خانواده بزرگ محیط‌بانی، همکاران سازمان حفاظت محیط‌زیست و مردم شریف استان هرمزگان نشاند.

این ضایعه بزرگ رابه خانواده محیط‌بان شریف، جواد حسن‌زاده، جامعه بزرگ محیط‌زیست کشور و مردم ولایت‌مدار استان هرمزگان صمیمانه تسلیت و تعزیت عرض می‌کنم.»

اصلاحیه

در آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای شماره پ ۵۲-۱۴۰۵/۴۳ چاپ شده در شماره ۳۴۴۲ مورخ ۲۰ تیرماه، آخرین مهلت تحویل پاکت (الف) به‌صورت حضوری ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۰۳/۰۵/۱۴۰۵ می‌باشد که بدینوسیله اصلاح می‌گردد.

مدیریت روابط عمومی و آموزش همگانی

شرکت مشاورات ایران
(سهامی عام)
ارتباط با: خراسان
تهران

فقط دو ماه فرصت داری

جشنواره ثبت رایگان اطلاعات مشاغل در سامانه ۱۱۸ از ابتدای تیر تا پایان مردادماه

www.tci.ir

ذهنی که دیگر به خبر خوب اعتماد ندارد

امصطفی ابراهیم‌زاده
اروان درمان‌گر |

چند روز پیش، در یک جمع دوستانه، صحبت از خبری شد که دست‌کم روی کاغذ می‌توانست امیدوارکننده باشد. هنوز چند حمله بیشتر درباره آن گفته نشده بود که یکی از حاضران با لحنی تلخ گفت: «صبر کنید... حتماً یک جای کار می‌لنگد.»

هیچ‌کس تعجب نکرد و کسی هم مخالفتی نداشت. گفت‌وگو ادامه پیدا کرد، اما آن جمله در ذهن ماند؛ نه به این دلیل که تازه بود، بلکه چون بیش از اندازه آشنا به نظر می‌رسید. این روزها کمتر پیش می‌آید خبر امیدوارکننده‌ای منتشر شود و نخستین واکنش بسیاری از ما، تردید نباشد. انگار پیش از آنکه اجازه به‌دیم خبر خوب در ذهنمان جا باز کند، به دنبال نشانه‌ای می‌گردیم که ثابت کند نباید خوش بین بود.

شاید بتوان این رفتار را به حساب بدبینی گذاشت، اما فکر می‌کنم ماجرا عمیق‌تر از این است. در سال‌های اخیر جامعه ایران فقط با یک بحران روبه‌رو

نبوده‌است. فشارهای اقتصادی، نااطمینانی‌های اجتماعی، اخبار فرساینده و در ماه‌های گذشته، تجربه تلخ جنگ و سایه تهدید، لایه‌لایه بر روان مردم نشست‌اند. هر یک از این تجربه‌ها شاید به‌تنهایی قابل تحمل باشند، اما وقتی پشت سر هم تکرار می‌شوند، ذهن انسان دیگر مانند گذشته به جهان نگاه نمی‌کند.

روان انسان حافظه‌ای دارد که از حافظه تاریخی هم ماندگارتر است. ممکن است یک اتفاق به پایان برسد، اما اثری که بر احساس امنیت ما گذاشته است، مدت‌ها باقی بماند. درست به همین دلیل، پایان یک بحران همیشه به معنای پایان آثار روانی آن نیست.

دیگر نمی‌توانند از اتفاق‌های خوب خوشحال شوند. نه اینکه امید را دوست نداشته باشند؛ مسئله این است که ذهنشان به آن‌ها فرصت نمی‌دهد. هنوز اتفاق خوبی رخ نداد، بخشی از ذهنشان مشغول این پرسش است که «بعدش چه می‌شود؟»

این فقط یک تجربه فردی نیست. به نظر می‌رسد این وضعیت کم‌کم به تجربه‌ای جمعی تبدیل شده است؛ تجربه جامعه‌ای که بارها میان امید و ناامیدی جابه‌جا شده و حالا برای محافظت از خود، به خبرهای خوب نیز با احتیاط نگاه می‌کند. ذهن انسان، بیش از آنکه برای آرامش ساخته شده باشد،

برای بقا تکامل یافته است. وقتی خطر تکرار می‌شود، مغز نیز یاد می‌گیرد که همیشه آماده باشد. این آمادگی در روزهای بحران به حفظ جان کمک می‌کند، اما اگر طولانی شود، کیفیت زندگی را تغییر می‌دهد. انسان دیگر فقط زندگی نمی‌کند؛ مدام آینده را زیر نظر دارد و انگار منتظر اتفاقی است که هنوز رخ نداده است.

شاید به همین دلیل است که این روزها بسیاری از مردم، حتی در لحظه‌های آرام، احساس آرامش نمی‌کنند. آن‌ها سکوت را با نگرانی تجربه می‌کنند، نه با سادگی. خبر خوب را موقتی می‌دانند و ثبات را استغنا می‌بینند، نه قاعده.

یکی از خطرناک‌ترین پیامدهای این وضعیت، از دست رفتن امید نیست؛ بلکه از دست رفتن اعتماد به امید است. این دو با یکدیگر تفاوت دارند. ممکن است کسی هنوز آرزو داشته باشد که اوضاع بهتر شود، اما دیگر نتواند باور کند که این بهتر شدن دوام خواهد داشت. وقتی این اعتماد آسیب می‌بیند، تصمیم‌های زندگی نیز تغییر می‌کنند. برنامه‌ها کوتاه‌مدت‌تر می‌شوند، سرمایه‌گذاری‌های عاطفی و اقتصادی کاهش پیدا می‌کند و آینده، به جای آنکه مقصد باشد، به مسئله‌ای مبهم تبدیل می‌شود.

جامعه‌ای که به آینده اعتماد ندارد، فقط از نظر اقتصادی آسیب نمی‌بیند؛ روابط انسانی نیز در آن تغییر می‌کند. آدم‌ها کمتر دل می‌بندند، کمتر برنامه‌ریزی می‌کنند و حتی گاهی از خوشحال شدن هم می‌ترسند؛ زیرا تجربه به آن‌ها آموخته است که هر شادی، شاید مقدمه خبری ناخوشایند باشد. این البته به معنای آن نیست که مردم ضعیف شده‌اند. اتفاقاً

سال‌ها تصور می‌شد که این پایان چندان دور نیست و زیست‌کره گیاهی کمتر از یک میلیارد سال دیگر دوام می‌آورد. اما اکنون تصویر تازه‌ای پیش روی ما قرار گرفته است. به نظر می‌رسد طبیعت، همچون همیشه، پیچیده‌تر از پیش‌بینی‌های ما عمل می‌کند.

در میان گیاهان امروز موجوداتی زندگی می‌کنند که شاید نمایندگان آینده باشند. کاکتوس‌ها، آکاوها و بسیاری از گیاهان بیابانی، سال‌هاست زندگی در شرایط سخت را آموخته‌اند. آن‌ها شب‌ها نفس می‌کشند، آب را با وسواس حفظ می‌کنند و با کمترین میزان دی‌اکسیدکربن برای زندگی ادامه می‌دهند. شاید میلیاردها سال بعد، هنگامی که بسیاری از جنگل‌های امروزی تنها خاطره‌ای در تاریخ زمین باشند، همین گیاهان مقاوم آخرین برگ‌های سبز سیاره را بر شاخه‌های زمان نگه دارند. داستان فقط به خشکی محدود نمی‌شود. دریاها نیز رازهای خود را دارند. بسیاری از جلبک‌ها و گیاهان آبی، کرین مورد نیاز خود را نه از هوا، بلکه از آب می‌گیرند؛ گویی اقیانوس‌ها انبار پنهان زندگی‌اند. شاید در آینده‌ای که آسمان فقیرتر از همیشه است، همین آب‌ها آخرین پناهگاه فتوسنتز باشند.

برگرداننده از آینده، فاصله پایان حیات گیاهی را حدود یک میلیارد سال بیشتر از آنچه پیش‌تر تصور می‌شد، عقب می‌برد. این عدد نه درباره آینده انسان، بلکه درباره آینده زمین سخن می‌گوید؛ آینده‌ای که هیچ تمدنی را نمی‌توان

سال‌ها تصور می‌شد که این پایان چندان دور نیست و زیست‌کره گیاهی کمتر از یک میلیارد سال دیگر دوام می‌آورد. اما اکنون تصویر تازه‌ای پیش روی ما قرار گرفته است. به نظر می‌رسد طبیعت، همچون همیشه، پیچیده‌تر از پیش‌بینی‌های ما عمل می‌کند.

در میان گیاهان امروز موجوداتی زندگی می‌کنند که شاید نمایندگان آینده باشند. کاکتوس‌ها، آکاوها و بسیاری از گیاهان بیابانی، سال‌هاست زندگی در شرایط سخت را آموخته‌اند. آن‌ها شب‌ها نفس می‌کشند، آب را با وسواس حفظ می‌کنند و با کمترین میزان دی‌اکسیدکربن برای زندگی ادامه می‌دهند. شاید میلیاردها سال بعد، هنگامی که بسیاری از جنگل‌های امروزی تنها خاطره‌ای در تاریخ زمین باشند، همین گیاهان مقاوم آخرین برگ‌های سبز سیاره را بر شاخه‌های زمان نگه دارند. داستان فقط به خشکی محدود نمی‌شود. دریاها نیز رازهای خود را دارند. بسیاری از جلبک‌ها و گیاهان آبی، کرین مورد نیاز خود را نه از هوا، بلکه از آب می‌گیرند؛ گویی اقیانوس‌ها انبار پنهان زندگی‌اند. شاید در آینده‌ای که آسمان فقیرتر از همیشه است، همین آب‌ها آخرین پناهگاه فتوسنتز باشند.

برگرداننده از آینده، فاصله پایان حیات گیاهی را حدود یک میلیارد سال بیشتر از آنچه پیش‌تر تصور می‌شد، عقب می‌برد. این عدد نه درباره آینده انسان، بلکه درباره آینده زمین سخن می‌گوید؛ آینده‌ای که هیچ تمدنی را نمی‌توان

سال‌ها تصور می‌شد که این پایان چندان دور نیست و زیست‌کره گیاهی کمتر از یک میلیارد سال دیگر دوام می‌آورد. اما اکنون تصویر تازه‌ای پیش روی ما قرار گرفته است. به نظر می‌رسد طبیعت، همچون همیشه، پیچیده‌تر از پیش‌بینی‌های ما عمل می‌کند.

در میان گیاهان امروز موجوداتی زندگی می‌کنند که شاید نمایندگان آینده باشند. کاکتوس‌ها، آکاوها و بسیاری از گیاهان بیابانی، سال‌هاست زندگی در شرایط سخت را آموخته‌اند. آن‌ها شب‌ها نفس می‌کشند، آب را با وسواس حفظ می‌کنند و با کمترین میزان دی‌اکسیدکربن برای زندگی ادامه می‌دهند. شاید میلیاردها سال بعد، هنگامی که بسیاری از جنگل‌های امروزی تنها خاطره‌ای در تاریخ زمین باشند، همین گیاهان مقاوم آخرین برگ‌های سبز سیاره را بر شاخه‌های زمان نگه دارند. داستان فقط به خشکی محدود نمی‌شود. دریاها نیز رازهای خود را دارند. بسیاری از جلبک‌ها و گیاهان آبی، کرین مورد نیاز خود را نه از هوا، بلکه از آب می‌گیرند؛ گویی اقیانوس‌ها انبار پنهان زندگی‌اند. شاید در آینده‌ای که آسمان فقیرتر از همیشه است، همین آب‌ها آخرین پناهگاه فتوسنتز باشند.

برگرداننده از آینده، فاصله پایان حیات گیاهی را حدود یک میلیارد سال بیشتر از آنچه پیش‌تر تصور می‌شد، عقب می‌برد. این عدد نه درباره آینده انسان، بلکه درباره آینده زمین سخن می‌گوید؛ آینده‌ای که هیچ تمدنی را نمی‌توان

سال‌ها تصور می‌شد که این پایان چندان دور نیست و زیست‌کره گیاهی کمتر از یک میلیارد سال دیگر دوام می‌آورد. اما اکنون تصویر تازه‌ای پیش روی ما قرار گرفته است. به نظر می‌رسد طبیعت، همچون همیشه، پیچیده‌تر از پیش‌بینی‌های ما عمل می‌کند.

در میان گیاهان امروز موجوداتی زندگی می‌کنند که شاید نمایندگان آینده باشند. کاکتوس‌ها، آکاوها و بسیاری از گیاهان بیابانی، سال‌هاست زندگی در شرایط سخت را آموخته‌اند. آن‌ها شب‌ها نفس می‌کشند، آب را با وسواس حفظ می‌کنند و با کمترین میزان دی‌اکسیدکربن برای زندگی ادامه می‌دهند. شاید میلیاردها سال بعد، هنگامی که بسیاری از جنگل‌های امروزی تنها خاطره‌ای در تاریخ زمین باشند، همین گیاهان مقاوم آخرین برگ‌های سبز سیاره را بر شاخه‌های زمان نگه دارند. داستان فقط به خشکی محدود نمی‌شود. دریاها نیز رازهای خود را دارند. بسیاری از جلبک‌ها و گیاهان آبی، کرین مورد نیاز خود را نه از هوا، بلکه از آب می‌گیرند؛ گویی اقیانوس‌ها انبار پنهان زندگی‌اند. شاید در آینده‌ای که آسمان فقیرتر از همیشه است، همین آب‌ها آخرین پناهگاه فتوسنتز باشند.

برگرداننده از آینده، فاصله پایان حیات گیاهی را حدود یک میلیارد سال بیشتر از آنچه پیش‌تر تصور می‌شد، عقب می‌برد. این عدد نه درباره آینده انسان، بلکه درباره آینده زمین سخن می‌گوید؛ آینده‌ای که هیچ تمدنی را نمی‌توان

۵

گرمای بیشتر، بارش‌های متفاوت، اقیانوس‌هایی که آرام‌آرام تغییر می‌کنند و سنگ‌هایی که بی‌صدای اکسیدکربن را از آسمان می‌گیرند همگی بخشی از داستان آینده سیاره ما هستند؛ اما زمین هم موجودی منفعل نیست

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست اردبیل در گفت‌وگو با «پیام ما»

از دلایل افزایش تعارض انسان و خرس در سبلان، نقش گردشگری و معدن کاوی و راهکارهای حفاظت از این گونه می‌گوید

خرس سبلان در محاصره

نزدیک شدن خرس قهوه‌ای سبلان به انسان‌ها، هشدار جدی برای

زیست‌بوم منطقه استونشان می‌دهد این گونه با تهدیدهای فزاینده‌ای روبه‌رو شده است

آرژانما

مشاهده خرس قهوه‌ای در طبیعت، تجربه‌ای یگانه است. اگر از کنار چادرتان عبور کند و بدون آنکه آسیبی ببینید، ناخونکی به مواد غذایی‌تان بزند، خاطره‌ای خواهید داشت که به‌سادگی فراموش نمی‌شود. اما در سبلان، ماجرا شکل دیگری پیدا کرده است. فیلم‌های نزدیک شدن خرس‌های قهوه‌ای به کوهنوردان و غذا دادن به آن‌ها بارها در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است. بسیاری از کوهنوردان تصور نمی‌کنند که این نزدیکی، هر لحظه می‌تواند به حمله خرس منجر شود. در گفت‌وگو با «دکتر کیومرث سفیدی»، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان اردبیل، درباره دلایل این نزدیکی، پیامدهای آن و راهکارهای مدیریت تعارض انسان و خرس پرسیدیم.

فاطمه باباخانی

ارژانما نگارا

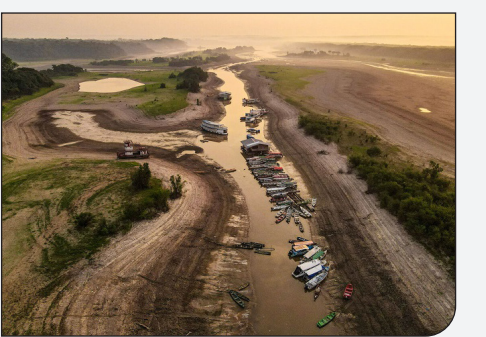
❗ فیلم نزدیک شدن خرس‌ها به کوهنوردان در سبلان در سال‌های اخیر بارها منتشر شده است. دلیل این نزدیکی چیست؟ آیا خرس‌ها در ارتفاعات با کمبود غذا روبه‌رو هستند یا عامل دیگری مانند حضور گسترده کوهنوردان در این منطقه نقش دارد؟

هر دو عامل در این موضوع مؤثر هستند. با آسان‌تر شدن صعود در سال‌های اخیر حضور گردشگران و کوهنوردان در منطقه افزایش یافته است و آن‌ها بخش قابل توجهی از مسیر صعود را با خودرو طی می‌کنند. در نتیجه، خرس‌ها تا حدی به حضور انسان عادت کرده‌اند و حضور انسان دیگر مانند گذشته برای آن‌ها مخاطره‌آمیز نیست. همین موضوع یکی از عوامل مهم افزایش تعارض است.

در کنار این عامل، نکته‌نگه شدن زیستگاه در برخی مناطق

ارتباط سیل‌های شدید، شیوع بیماری و خشکسالی با «ال نینو»

یک سازمان بشردوستانه هشدار داده است که تشدید سریع الگوی آب و هوایی «ال نینو» برخی از آسیب‌پذیرترین مناطق جهان در شرق آفریقا و آسیا را با خطر وقوع سیل‌های شدید، شیوع بیماری و خشکسالی مواجه کرده است. کمیته بین‌المللی نجات (IRC) اعلام کرد که کنیا، اوگاندا، سومالی، بنگلادش، پاکستان و افغانستان از جمله کشورهایی هستند که بیشترین خطر را تجربه می‌کنند. برخی از این کشورها پیش از این نیز با بحران‌های انسانی مداوم دست‌وپنجه نرم کرده‌اند. «باب کیچن»، از مقامات ارشد بخش فوریت‌های کمیته بین‌المللی نجات، گفت: «ما شاهد تلاقی هم‌زمان چندین وضعیت اضطراری هستیم و مناطقی که کمترین آمادگی را برای تحمل شوکی دیگر دارند، بیش از همه در معرض خطر قرار گرفته‌اند.» مرکز پیش‌بینی اقلیم ایالات متحده، ۹ ژوئیه اعلام کرد که پدیده «ال نینو» به‌سرعت در حال تقویت است و ۱۱ درصد احتمال دارد که به یکی از قدرتمندترین رویدادهای این چینی از سال ۱۹۵۰

تغییر رژیم غذایی خرس تأثیر گذاشته است. در نتیجه، خرس‌ها برای تأمین غذا بیشتر به منابع انسانی وابسته شده‌اند و برای یافتن غذا به انسان‌ها نزدیک می‌شوند. در مورد تغییر کاربری اراضی نیز باید به این نکته اشاره کرد که صدور مجوز برای معادن در دامنه سبلان، موجب کاهش امنیت زیستگاه خرس، تغییر قلمرو و جابه‌جایی این گونه شده است. این وضعیت باعث می‌شود خرس‌ها به قلمروهای انسانی نزدیک‌تر شوند یا در نتیجه گسترش روستاها و شهرها، انسان‌ها به زیستگاه خرس نزدیک شوند. پیامد این روند، افزایش تعارض میان انسان و خرس در منطقه است. رهاسازی زباله نیز یکی دیگر از عوامل مهم است که در بسیاری از مناطق جهان باعث نزدیک شدن حیات‌وحش به جوامع انسانی می‌شود. رها کردن پسماند در کمپها و مسیرهای صعود، در کنار ضایعات حاصل از دامداری‌ها یا مراکز پرورش ماهی، منابع غذایی جذابی برای خرس‌ها فراهم می‌کند؛ به‌ویژه زمانی که منابع طبیعی غذا در زیستگاه محدود شده باشد. به همین دلیل، خرس‌ها برای یافتن غذا به این مناطق جذب می‌شوند و احتمال حضور آن‌ها در نزدیکی انسان و بروز تعارض افزایش می‌یابد.

❗ برای پیشگیری از فاجعه تعارض خرس و کوهنوردان در سبلان به چه باید کرد؟

در گام نخست، مدیریت پسماند در مسیرهای صعود و روستاهای مجاور زیستگاه خرس اهمیت بسیار زیادی دارد. باید مدیریت اصولی پسماند انجام شود تا به هیچ عنوان زباله‌ای در طبیعت رها نشود. همچنین لازم است مخازن زباله به گونه‌ای طراحی و مقاوم‌سازی شوند که خرس‌ها نتوانند به آن‌ها دسترسی پیدا کنند یا آن‌ها را واژگون کنند. این راهکاری عملی است و ما نیز تلاش کرده‌ایم بخشدارهای مناطق دارای تعارض را ملزم کنیم که پسماند در منطقه باقی نماند و در کوتاه‌ترین زمان ممکن جمع‌آوری و منتقل شود. راهکار دیگر، مدیریت صعود به سبلان است. امسال دستورالعملی تدوین کرده‌ایم تا صعود به این منطقه با محدودیت‌های مشخصی انجام شود. افزون‌بر این، ورود برخی اقام مانند ظروف یک‌بار مصرف به ارتفاعات بالاتر از سه‌هزار و ۵۰۰ متر ممنوع شده است. همچنین غذا دادن به خرس‌ها مشمول جریمه است و تلاش می‌کنیم این قانون به‌طور جدی اجرا شود. در کنار این راهکارها، در مناطقی که احتمال مواجهه انسان و خرس وجود دارد، گروه‌های دیدبان حیات‌وحش مستقر می‌شوند تا هرگونه تعارض را مدیریت کنند. علاوه بر این، ظرفیت برد سبلان را نیز منظر قرار داده‌ایم و مشخص می‌کنیم چه تعداد افراد، در چه زمان‌هایی و با چه شرایطی امکان صعود داشته باشند. بخش دیگری از اقدامات، آموزش است. تولیدیه‌آموزش دیدادن و از کوهنوردان حرفه‌ای نیز دعوت کرده‌ایم تجربیات خود را در اختیار کوهنوردان کم‌تجربه قرار دهند و بر ضرورت پرهیز از نزدیک شدن به خرس‌ها و غذا دادن به آن‌ها تأکید کنند.

همچنین باتلوه‌ای هشدار در نقاط مختلف منطقه نصب شده و آموزش‌های چهره‌به‌چهره برای جوامع محلی، کوهنوردان، رانندگان خودروهای مسیر صعود و تولیدیه‌ها برگزار شده است. علاوه بر این، بنرهای حاوی پیام‌های هشداردهنده در منطقه نصب شده تا از غذا دادن به خرس‌ها و تکرار این تعارض جلوگیری شود. در صورت وقوع تعارض نیز گروه‌های دیدبان حیات‌وحش در منطقه حضور پیدا می‌کنند. این گروه‌ها متشکل از سازمان‌های مردم‌نهاد، داوطلبان محلی و محیط‌بانان هستند و وظیفه آن‌ها مدیریت تعارض و جلوگیری از آسیب به خرس قهوه‌ای و انسان است.

در نهایت، با همکاری منابع طبیعی باید به تقویت زیستگاه‌های خرس قهوه‌ای نیز توجه شود. غنی‌سازی پوشش گیاهی، کاشت گونه‌های میوه‌دار مانند آلوچه و دیگر گیاهانی که منابع غذایی مناسب برای خرس فراهم می‌کنند، باید در دستور کار قرار گیرد. همچنین جلوگیری از تکه‌تکه شدن زیستگاه‌ها و حفظ امنیت زیستگاه‌های خرس قهوه‌ای در دامنه سبلان، از مهم‌ترین اقداماتی است که باید به‌طور جدی دنبال شود.

❗ در این تعارض چه خسارت‌هایی به معیشت محلی وارد شده است و برای جبران یا کاهش آن چه راهکاری وجود دارد؟

ما شاهد هستیم که در برخی روستاها، خرس‌های قهوه‌ای به کندوهای عسل و دامداری‌های کوچک حمله می‌کنند. در مواردی نیز این حملات به تلف شدن دام، از جمله گاو، منجر شده است. همچنین خرس‌ها برای یافتن غذا به محل‌های دفن پسماند مراجعه می‌کنند و گاهی نیز ممکن است با اهالی روستا مواجه شوند؛ مواجهه‌ای که می‌تواند به بروز تعارض و حتی خسارت منجر شود.

با این حال، عمده خسارت‌های ناشی از حضور خرس‌ها مربوط به باغ‌ها، دامداری‌ها، کندوهای عسل و محل‌های دفن پسماند در روستاهاست. این مکان‌ها معمولاً نقاطی هستند که بیشترین مشاهده خرس قهوه‌ای در آن‌ها گزارش می‌شود.

برای رفع این چالش، لازم است کندوهای عسل در مسیرهای تردد خرس قهوه‌ای مستقر نشوند. همچنین جمع‌آوری پسماند، به‌ویژه پسماند‌های باغی، باید به‌صورت اصولی انجام شود. برای مثال، میوه‌هایی که در باغ‌ها روی زمین می‌ریزند باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن جمع‌آوری شوند تا خرس‌ها را به این مناطق جذب نکنند. محل‌های دفع پسماند نیز باید به گونه‌ای مدیریت شوند که امکان دسترسی خرس به آن‌ها وجود نداشته باشد.

در کنار این اقدامات، صندوق‌های حمایتی نیز پیش‌بینی شده‌اند تا اگر خرس به باغ‌ها، دامداری‌ها یا کندوهای عسل خسارتی وارد کرد، بخشی از این خسارت جبران شود. این مجموعه اقدامات می‌تواند تا حد زیادی به کاهش تعارض کمک کند.

یکی دیگر از برنامه‌های مهم، آموزش جوامع محلی است. روستاییان، دامداران و ساکنان محلی باید با روش‌های مدیریت تعارض با خرس آشنا شوند. همچنین در برخی مناطق توصیه کرده‌ایم از حصارهای الکتریکی در اطراف باغ‌ها و مزارع استفاده شود تا از ورود خرس به این مناطق جلوگیری شود.

❗ معدن‌کاوی چگونه باعث تخریب زیستگاه خرس و

نزدیک شدن آن به جوامع انسانی شده است؟

فعالیت‌های معدنی تأثیر قابل توجهی بر زیستگاه خرس قهوه‌ای دارند. انفجارهای معادن، احداث مسیرهای تردد ماشین‌آلات سنگین و فعالیت‌های جانبی مرتبط با معدن‌کاوی، باعث تکه‌تکه شدن زیستگاه و کاهش امنیت زیستگاه خرس‌ها می‌شوند.

❗ با پذیرش این واقعیت که خرس سبلان به یک برند گردشگری در شبکه‌های اجتماعی تبدیل شده است، چگونه می‌توان از این ظرفیت برای ایجاد اکوتوریسم مسئولانه استفاده کرد، بدون آنکه خرس‌ها به غذاهای گردشگران عادت کنند؟

ما خرس قهوه‌ای سبلان را به‌عنوان نماد شهر گردشگری سریع معرفی کرده‌ایم تا به‌عنوان یک برند و نماد شهری، تجربیات حفاظت از این گونه نیز تقویت شود. همچنین می‌توان مسیرهایی را برای عای فاصله ایمن طراحی کرد تا گردشگران بتوانند با استفاده از دوربین، خرس قهوه‌ای را مشاهده کنند.

البته ضروری است گردشگران تنها در مسیرهای تعیین‌شده تردد کنند و به هیچ عنوان از این مسیرها خارج نشوند. همچنین باید ممنوعیت کامل غذا دادن به خرس‌ها از سوی گردشگران اعمال شود. مجموعه این اقدامات می‌تواند به توسعه گردشگری مسئولانه و حفاظت از خرس قهوه‌ای کمک کند.

در این میان، راهنمایان و تولیدیه‌های آموزش‌دیده نقش بسیار مهمی دارند. از سوی دیگر، اگر قرار است گردشگری با هدف مشاهده خرس در منطقه توسعه یابد، باید درآمد حاصل از آن به حفاظت از زیستگاه خرس و همچنین بهبود معیشت جوامع محلی اختصاص پیدا کند. اگر منافع اقتصادی گردشگری به مردم محلی برسد و بخشی از

آن

نیز صرف حفاظت از زیستگاه شود، می‌توان انتظار داشت تعارض میان انسان و خرس نیز کاهش یابد.

❗ اگر روند تخریب زیستگاه با همین سرعت ادامه یابد، طی یک دهه آینده جمعیت خرس قهوه‌ای سبلان چه وضعیتی خواهد داشت؟

نزدیک شدن خرس قهوه‌ای سبلان به انسان‌ها، هشدار جدی برای زیست‌بوم منطقه است و نشان می‌دهد این گونه با تهدیدهای جدی روبه‌رو شده است. اگر روند توسعه نامتوازن در منطقه، کاهش امنیت زیستگاه، تکه‌تکه شدن قلمروها و همچنین پیامدهای تغییر اقلیم و کمبود منابع غذایی ادامه پیدا کند، به‌طور طبیعی جمعیت خرس قهوه‌ای در سبلان کاهش می‌یابد. این روند در نهایت می‌تواند بقای این گونه را در منطقه با خطر جدی روبه‌رو کند.

زمانی که زیستگاه یک گونه تخریب می‌شود و امنیت غذایی آن از بین می‌رود، کیفیت زندگی، توان تولیدمثل و پایداری جمعیت آن نیز کاهش می‌یابد. امیدواریم با اجرای دستورالعمل‌های تدوین‌شده برای کوهنوردان و گردشگران و همچنین همکاری دستگاه‌های مختلف، شاهد کاهش تعارض میان انسان و خرس در قله سبلان و روستاهای اطراف باشیم و بتوانیم از جمعیت خرس قهوه‌ای این منطقه به‌طور مؤثر حفاظت کنیم.

همچنین امیدواریم با همکاری رسانه‌ها، فعالان محیط زیست، سازمان‌های مردم‌نهاد و گروه‌های داوطلب، بتوانیم گام‌های مؤثری برای حفاظت از جمعیت خرس قهوه‌ای سبلان برداریم.

استقرار دامداری‌ها

کندوهای عسل و مراکز

پرورش ماهی در محیط‌های

کوهستانی رژیم غذایی خرس

را تغییر داده است در نتیجه

خرس‌ها برای تأمین غذا بیشتر

به منابع انسانی وابسته شده‌اند

و برای یافتن غذا به انسان‌ها

نزدیک می‌شوند

مدیریت پسماند فعالیتی اقتصادی و شاخص ارزیابی استانداران شود

«افکار عمومی در حوزه محیط زیست، آب و حفاظت از منابع طبیعی بسیار اثرگذار است و تجربه موضوع میانکاله نشان داد که با حساس شدن افکار عمومی، روند رسیدن به موضوع با سرعت بیشتری دنبال می‌شود. همچنین باید از ظرفیت مدارس، دانشگاه‌ها، رسانه‌ها و برنامه‌های فرهنگی برای فرهنگ‌سازی در حوزه مدیریت پسماند استفاده کرد،»

او همچنین بر هدفمند شدن جلسات کارگروه تأکید کرد و گفت: «در بررسی مسائل هراستان، شهرداران و مدیران اجرایی مرتبط همان استان باید حضور داشته باشند و از دعوت افراد غیرمرتبط پرهیز شود، زیرا افزایش تعداد شرکت‌کنندگان بدون نقش اجرایی، اثربخشی جلسات را کاهش می‌دهد.»

معاون اجرایی رئیس‌جمهور اقتصادی‌سازی مدیریت پسماند را از دیگر الزامات این حوزه برشمرد و بیان کرد: «باید با ارائه آمار و ارقام دقیق، ظرفیت اقتصادی بازیافت برای مدیران و مردم تبیین شود.» او تأکید کرد: «اینها باید این حوزه اقتصادی شود و با زبانی ساده برای مردم و مدیران توضیح داده شود که دولت قرار نیست همواره هزینه جمع‌آوری و دفن زباله را پرداخت کند و مدیریت پسماند می‌تواند به یک منبع درآمد تبدیل شود.» قاتاق‌پناه پیشنه‌دار کردستان‌هایی که با مشکلات جدی‌تر در حوزه پسماند روبه‌رو هستند یا استانداران آن‌ها انگیزه و آمادگی بیشتری برای اجرای برنامه‌ها دارند، در اولویت رسیدگی قرار گیرند. او همچنین خواستار آن شد که شاخص مدیریت پسماند به‌عنوان یکی از معیارهای اصلی در ارزیابی عملکرد استانداران لحاظ شود.

ا خبر

دشواری حفاظت از حیات‌وحش در شرایط جنگ و بحران اقتصادی

چند روز پس از آغاز حملات آمریکا و اسرائیل به ایران، رضا کامریز، دامپزشک و پژوهشگر پرندگان شکاری، راهی کوهستان‌های اطراف اسفهان شد. مأموریت او یافتن آشیانه‌های شاهین‌های در معرض خطر بود که در دل صخره‌ها لانه دارند.

بمباران‌هایی که اوایل امسال رخ داد، با فصل زادآوری شاهین بحری و شاهین بحری سرخس هم‌زمان شد؛ دو گونه ارزشمند که از سریع‌ترین پرندگان جهان به شمار می‌روند. کامریز می‌دانست دو آشیانه در نزدیکی پایگاه‌های نظامی هدف حمله قرار گرفته‌اند. او می‌خواست بررسی کند آیا انفجارها، لرزه‌ها و سوسدای ناشی از بمباران بر پرندگانی که روی تخم‌ها خوابیده بودند یا از جوجه‌های خود مراقبت می‌کردند، تأثیر گذاشته است یا نه.

او می‌گوید: «برای رسیدن به پای صخره‌ها باید مسیر طولانی را پیاده طی کنیم و بعد نیز صخره‌نوردی کنیم تا به آشیانه‌ها برسیم.» جنگ و تشدید بحران اقتصادی، چالش‌های تازه‌ای را پیش روی فعالان محیط زیست قرار داده است؛ فعالانی که سال‌هاست علاوه بر مقابله با بحران‌های اقلیمی و تهدید تنوع زیستی شکننده ایران، زیر فشار اقتصادی ناشی از دهه‌ها تحریم بین‌المللی نیز فعالیت می‌کنند.

ایران از تنوع اقلیمی و زیستی کم‌نظیری برخوردار است. سواحل شمالی دریای خزر پوشیده از جنگل‌های مرطوب است، درحالی که سواحل خلیج فارس اقلیمی گرم و خشک دارند. میان این دو رشته‌کوه‌های زاگرس و البرز گسترده شده‌اند. همچنین ایران در یکی از مهم‌ترین کنیورهای مهاجرت پرندگان میان اوراسیا و آفریقا قرار دارد؛ موضوعی که اهمیت جهانی حفاظت از طبیعت این کشور را دوچندان می‌کند. بر اساس گزارش سال ۲۰۱۴ سازمان حفاظت محیط زیست ایران، دست‌کم ۱۶ گونه جانوری در کشور در معرض خطر انقراض قرار دارند؛ از جمله بوزیلنگ آسیایی، گوزن زرد ایرانی، خرس قهوه‌ای، پلنگ ایرانی، خرس سیاه، گوراب‌رانی، میش‌مرغ و گونه‌های مختلف پرندگان شکاری. ایمان ابراهیمی، بنیان‌گذار انجمن محیط‌زیستی «آوای بوم» در اسفهان، می‌گوید: «این سؤال بزرگی است که ما و دیگر سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی تا چه مدت دیگر می‌توانیم به فعالیت ادامه دهیم. هر لحظه منتظریم ببینیم چه اتفاقی می‌افتد.»

رضا کامریز می‌گوید موفق شد آشیانه‌های شاهین‌ها را پیدا کند و پرندگان همچنان در آن‌ها حضور داشتند. اما هنوز در حال بررسی داده‌هاست تا مشخص شود بمباران چه اثری بر روند زادآوری این پرندگان گذاشته است. به گفته او، مهم‌ترین عامل کاهش جمعیت شاهین‌ها در ایران قاچاقچیان هستند. پیش از جنگ نیز سقوط ارزش ریال- که تنها در یک سال بیش از نیمی از ارزش خود را از دست داده بود - قاچاق این پرندگان ارزشمند شکاری را افزایش داده بود؛ پرندگانی که به مشتریان کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و در ازای ارز خارجی فروخته می‌شوند.

او می‌گوید: «در زمان صلح، مناطق نظامی از معدود مکان‌هایی بودند که شاهین‌ها می‌توانستند با امنیت در آن‌ها زادآوری کنند، زیرا نه شکارچیان و نه قاچاقچیان جرأت نزدیک شدن به این مناطق را نداشتند.»

ایمان ابراهیمی می‌گوید: «متأسفانه دو مورد از مهم‌ترین جزایر خلیج فارس از نظر تنوع زیستی، در مجاورت جزایر نفتی ایران قرار دارند.»

او همچنین به گزارش‌هایی اشاره می‌کند که نشان می‌دهد لکه نفتی دست‌کم به بخشی از جزیره غیرمسکونی شیدور رسیده است؛ جزیره‌ای که یکی از مهم‌ترین محل‌های تخم‌گذاری لاک‌پشت‌های دریایی و زادآوری ده‌ها هزار پرنده به شمار می‌رود. حیات‌وحش همواره جایگاه ویژه‌ای در فرهنگ ایران داشته است. نقش حیواناتی مانند شیر ایرانی در فرش‌ها و هنرهای سنتی ایران به وفور دیده می‌شود؛ گونه‌ای که بیش از ۷۰ سال است دیگر در طبیعت ایران مشاهده نشده است.

ایران از نخستین کشورهای جهان بود که سازمان حفاظت محیط زیست تشکیل داد و تنها یک سال پس از تأسیس سازمان حفاظت محیط زیست آمریکا در سال ۱۹۷۰، نهاد مشابهی را ایجاد کرد.

با این حال، محدودیت‌های توسعه در مناطق حفاظت‌شده که عمدتاً در مناطق محروم و روستایی قرار دارند، همواره موجب تنش میان مردم محلی و دولت شده است.

چهار سال پیش، انجمن «آوای بوم» کمپینی را برای افزایش آگاهی مردم منطقه ارژن نسبت به حیات‌وحش آغاز کرد. این برنامه شامل کارگاه‌های آموزشی و فعالیت‌های اجتماعی بود. اعضای انجمن برای نماد این برنامه، ارک سرخانی با پرهای نارنجی-رنگ را انتخاب کردند؛ پرنده‌ای که برای مردم منطقه کاملاً ناشناخت. تصویر بزرگی از این پرنده نیز بر دیواریکی از شهرهای منطقه نقاشی شد.

پس از برقراری آتش‌بس، اعضای آوای بوم دوباره به منطقه بازگشتند. آن‌ها دریافتند این کمپین، از جمله کارگاه‌های آموزشی و دیوارنگاره ارک سرخانی، شناخت مردم از این گونه و آگاهی عمومی نسبت به محیط زیست را به شکل محسوسی افزایش داده است.

فاطمه کاظمی، مدیرعامل آوای بوم، می‌گوید: «با وجود جنگ، بیشتر مردم همچنان محیط زیست، تالاب‌های اطراف و حیات‌وحش منطقه را برای خود بسیار مهم می‌دانستند.»

منبع: آسوشیتدپرس

گزارش «پیام ما» از ضایعات کشاورزی و هزینه پنهان آن برای ایران

غذا در سطل زباله

برآوردها از هدررفت نزدیک به یک‌سوم محصولات کشاورزی ایران حکایت دارند؛ محصولاتی که همراه با آنها میلیاردها مترمکعب آب انرژی، خاک و سرمایه نیز از دست می‌رود

| اقتصاد آنلاین |

آفتاب آغاز فصل گرم، روی مزارع جنوب سنگینی می‌کند. کشاورز گوجه‌کار چند ردیف از مزرعه را دیگر برداشت نمی‌کند. حساب و کتاب ساده است؛ هزینه کارگر، سید، حمل‌ونقل و رساندن محصول به میدان، از پولی که قرار است نصیبش شود بیشتر است. گوجه‌ها روی بوته می‌مانند تا زیر آفتاب نرم شوند یا با شخم بعدی به خاک برگردند. چند صد کیلومتر آن‌سوتر، در میدان میوه و تره‌بار، بخشی از محصول در اثر جابه جایی، گرما یا نگهداری نامناسب کیفیت خود را از دست می‌دهد. آنچه به فروش نمی‌رسد، از چرخه مصرف خارج می‌شود. این فقط داستان یک مزرعه یا یک محصول نیست؛ روایتی تکرارشونده از بخشی از ضایعات کشاورزی در ایران است؛ ضایعاتی که نه فقط غذا، بلکه آب، خاک، انرژی، سرمایه و نیروی انسانی را نیز به هدر می‌دهد.

| شبنم مسعودی

روزنامه نگار

در کشوری که سال‌هاست با بحران آب، کاهش بهره‌وری،

تغییرات اقلیمی و افزایش هزینه تولید دست‌وپنج‌به نرم می‌کند، هر کیلوگرم محصولی که پیش از رسیدن به سفره مردم از بین می‌رود، تنها یک زیان اقتصادی نیست؛ بلکه نشانه‌ای از ناکارآمدی در مدیریت زنجیره تأمین غذاست. با این حال، شاید عجیب‌ترین بخش ماجرا این باشد که ایران هنوز پاسخ دقیقی برای یک پرسش ساده ندارد: دقیقاً چه میزان از محصولات کشاورزی در کشور به ضایعات تبدیل می‌شود؟

❖ ضایعات دقیقاً چیست؟

بسیاری از ما هر محصولی را که دور ریخته می‌شود، ضایعات می‌دانیم، اما از نگاه علمی، این مفهوم تعریف مشخصی دارد.

هما بهمدی، عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، می‌گوید ضایعات از دو بخش تشکیل شده است؛ «تلفات» و «دورریز». تلفات به کاهش کمی یا کیفی محصول از زمان برداشت تا رسیدن به مرحله مصرف مربوط می‌شود؛ یعنی در مراحل برداشت، حمل‌ونقل، نگهداری، فرآوری و توزیع. دورریز اما زمانی رخ می‌دهد که غذا به دست مصرف‌کننده رسیده، اما مصرف نمی‌شود و به سطل زباله می‌رود. مجموع این دو، ضایعات غذایی را تشکیل می‌دهد.

او تأکید می‌کند که نباید «پسماند» را با «ضایعات» یکی دانست. تفاله سیب‌سبب آزار آب‌گیری، گاه‌و‌کیش، هسته میوه یا سایر محصولات جانبی، ضایعات نیستند؛ اینها پسماند یا محصول جانبی‌اند و می‌توانند دوباره وارد چرخه تولید، از خوراک دام گرفته تا کمپوست، بیوگاز یا مواد اولیه صنایع دیگرشوند.

ا خبر |

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی عنوان کرد

آبیاری نوین در عطش ۲۰همت اعتبار

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه تحقق اهداف برنامه هفتم در حوزه آبیاری نوین به اعتبارات جشی و مشارکت بخش خصوصی نیاز دارد، اعلام کرد برای تجهیز سالانه ۳۵۰ هزار هکتار از اراضی کشور به سامانه‌های نوین آبیاری، حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار مورد نیاز است.

صفر نیازی شهرکی با اشاره به محدودیت شدید منابع آبی کشور و ضرورت پایداری تولید کشاورزی اظهار کرد: «قوانین بالادستی، از جمله برنامه هفتم پیشرفت، تکالیف سنگینی را بر عهده دولت و وزارت جهاد کشاورزی گذاشته‌اند تا بازده آبیاری افزایش یابد و مصرف آب کاهش پیدا کند.»

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به تکالیف قانونی برنامه هفتم افزود: «بر اساس این برنامه، سالانه باید ۳۵۰ هزار هکتار از اراضی کشور به سامانه‌های نوین آبیاری مجهز شود که این میزان شامل ۲۰۰ هزار هکتار سامانه‌های نوین تحت فشار و ۱۵۰ هزار هکتار

محمول، یک منطقه یا یک استان متمرکز بوده‌اند. بسیاری از اعدادی که امروز نقل می‌شوند نیز حاصل مدل‌سازی و برآورد هستند؛ یعنی با کنار هم قرار دادن میزان تولید، واردات، صادرات، مصرف سرانه و سایر شاخص‌ها، مقدار ضایعات تخمین زده می‌شود.

با این حال، اغلب برآوردها از رقمی در حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد سخن می‌گویند؛ عددی که میانگین کل محصولات است و الزاماً درباره همه محصولات صدق نمی‌کند. برخی محصولات فسادپذیر، به‌ویژه میوه‌ها و سبزی‌های برگی، ضایعات بسیار بالاتری دارند. در مقابل، محصولاتی مانند غلات یا برخی محصولات دامی، معمولاً ضایعات کمتری را تجربه می‌کنند.

یک مطالعه پژوهشی نیز که با هدف برآورد ضایعات محصولات موجود در سبد غذایی ایرانیان انجام شده، نشان می‌دهد سالانه بیش از ۳۰ میلیون تن محصولات کشاورزی، معادل حدود ۳۰ درصد کل تولید کشور، پیش از رسیدن به مصرف‌کننده از دسترس خارج می‌شود. در همین پژوهش، بیشترین میزان ضایعات مربوط به میوه‌ها و سبزی‌ها برآورد شده است؛ محصولاتی که به دلیل فسادپذیری بالا، بیش از سایر گروه‌ها در معرض هدررفت قرار دارند.

❖ ضایعات؛ فقط هدررفت غذا نیست

وقتی از ضایعات صحبت می‌شود، ذهن بیشتر مردم به غذایی می‌رود که دور ریخته می‌شود. اما واقعیت این است که هر کیلوگرم محصول از بین رفته، مجموعه‌ای از منابع را نیز با خود نابود می‌کند.

برای تولید همان محصول، آب مصرف شده، زمین زیر کشت رفته، کود و سم استفاده شده، سوخت مصرف شده و نیروی انسانی ساعت‌ها کار کرده است. بنابراین، ضایعات فقط از بین رفتن غذا نیست؛ از بین رفتن همه منابعی است که برای تولید آن غذا به کار گرفته شده‌اند.

به گفته هما بهمدی، در شرایطی که ایران با تنش شدید آبی و پیامدهای تغییرات اقلیمی روبه‌رو است، از دست رفتن نزدیک به یک‌سوم محصولات کشاورزی به معنای هدررفت حجم عظیمی از منابع طبیعی کشور است. به گفته او، متخصصان حوزه آب برآورد کرده‌اند که فقط به دلیل این میزان ضایعات، سالانه حدود ۹ میلیارد مترمکعب آب نیز از دست می‌رود، یعنی چیزی حدود ۴۴ برابر ظرفیت آب سد کرخ.

برخی پژوهش‌های داخلی حتی ارقام بالاتری را نیز گزارش کرده‌اند و برآورد می‌کنند که هدررفت آب ناشی از ضایعات کشاورزی می‌تواند به بیش از ۲۵ میلیارد مترمکعب در سال برسد. هرچند این اعداد به دلیل تفاوت روش‌های محاسبه یکسان نیستند، اما همگی بر یک واقعیت تأکید دارند؛ کاهش ضایعات، یکی از کم‌هزینه‌ترین راه‌های حفظ منابع آب و تقویت امنیت غذایی کشور است.

❖ از مزرعه تا سفره؛ ضایعات در کدام حلقه‌های زنجیره شکل می‌گیرد؟

ضایعات کشاورزی یک اتفاق لحظه‌ای نیست؛ زنجیره‌ای از تصمیم‌های نادرست، کمبود زیرساخت، ضعف فناوری و گاه نبود برنامه‌ریزی است که از لحظه برداشت آغاز می‌شود و تا سفره مصرف‌کننده ادامه پیدا می‌کند. هرچه این زنجیره طولانی‌تر و ناکارآمدتر باشد، احتمال خروج محصول از چرخه مصرف نیز افزایش می‌یابد.

هما بهمدی می‌گوید همه محصولات به یک اندازه در معرض ضایعات نیستند. محصولاتی که رطوبت بیشتری دارند، فسادپذیرترند یا برای رسیدن به دست مصرف‌کننده باید از حلقه‌های بیشتری عبور کنند، معمولاً ضایعات بالاتری را تجربه می‌کنند.

اگر باغی ظرفیت تولید ۱۰۰ تن محصول داشته باشد اما به دلیل مدیریت نامناسب، کمبود آب، تغذیه ناکافی یا انتخاب دریل نامناسب تنها ۷۰ تن محصول تولید کند، این ۳۰ تن «ضایعات» نیست؛ بلکه نشانه پایین بودن بهره‌وری است. به گفته این پژوهشگر، سنجش ضایعات از زمانی آغاز می‌شود که محصول برداشت شده و قابلیت ورود به زنجیره مصرف انسانی را پیدا می‌کند. از همان لحظه باید ردیاری کرد که چه مقدار از محصول، در هر حلقه از زنجیره تأمین، از چرخه مصرف خارج می‌شود.

تعریف جدید سازمان کشاورزی و غذای ملل متحد (فاو) نیز تنها بر کاهش وزن محصول تکیه ندارد. اگر محصولی کیفیت خود را از دست بدهد، ارزش اقتصادی آن کاهش پیدا کند یا از درجه یک به درجه دو تنزل یابد، حتی اگر دور ریخته نشود، باز هم بخشی از ضایعات محسوب می‌شود؛ زیرا بخشی از ارزش غذایی و اقتصادی آن از بین رفته است.

❖ آماری وجود ندارد

تقریباً همه مسئولان و کارشناسان بر یک موضوع اتفاق نظر دارند؛ ضایعات کشاورزی در ایران بالاست. اما وقتی پرسش به بعد دقیق می‌رسد، پاسخ‌ها متفاوت می‌شود. به گفته هما بهمدی، ایران هنوز آمار ملی، مستند و قابل تعمیمی از میزان ضایعات محصولات کشاورزی ندارد. مطالعات متعددی انجام شده، اما بیشتر آنها روی یک

فناوری است که از کاشت و داشت تا برداشت، حمل‌ونقل و بسته‌بندی را ردبر می‌گیرد. تا زمانی که این زنجیره به صورت یکپارچه نوسازی نشود، نمی‌توان انتظار کاهش چشمگیر ضایعات را داشت.

❖ زنجیره سر؛ حلقه گمشده محصولات فسادپذیر

در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، محصول از همان لحظه برداشت وارد زنجیره سرد می‌شود؛ فرآیندی که دمای محصول را به سرعت کاهش می‌دهد و سرعت تنفس و فساد آن را کم می‌کند. اما در ایران هنوز هم تصویر آشنای و انت‌هایی که در گرمای تابستان، جعبه‌های گوجه، هلو یا انگور را ساعت‌ها در جاده جابه‌جا می‌کنند، بخشی از واقعیت کشاورزی است.

به گفته بهمدی، محصولی که تازه برداشت شده، همچنان زنده است و تنفس می‌کند و در صورت انباشت، دمای آن بالاتر می‌رود؛ و هرچه دما بالاتر برود، سرعت فساد نیز بیشتر می‌شود. به همین دلیل، استقرار زنجیره سرد، یکی از مؤثرترین راهکارهای کاهش ضایعات، به‌ویژه در محصولات باغی، سبزی و صیفی است. او تأکید می‌کند زنجیره سرد الزاماً به فناوری‌های پیچیده محدود نمی‌شود. حتی استفاده از روش‌های ساده خنک‌سازی در مزرعه، سایه‌بان مناسب، کاهش زمان بارگیری و حمل‌ونقل استاندارد نیز می‌تواند بخشی قابل توجهی از ضایعات را کاهش دهد.

❖ وقتی بازار محصول را به ضایعات تبدیل می‌کند

همه ضایعات ناشی از فساد محصول نیست. گاهی محصول سالم است، اما بازار آن را نمی‌خواهد.

سال‌های اخیر بارها تصاویری از گوجه‌فرنگی، پیاز سیب‌زمینی، سیب درختی یا هندوانه منتشر شده که با روی زمین مانده‌اند یا زیر خاک رفته‌اند. نه به این دلیل که کیفیت مناسبی نداشتند، بلکه چون قیمت خرید، حتی هزینه برداشت را هم جبران نمی‌کرد.

به گفته هما بهمدی، این نوع ضایعات ماهیتی متفاوت دارد. در اینجا مسئله اصلی، مازاد تولید و شکست نظام بازار رسانی است. محصول تولید شده، اما نتوانسته به بازار برسد و در نتیجه، از چرخه مصرف انسانی خارج شده است.

این اتفاق نشان می‌دهد کاهش ضایعات، فقط یک مسئله فنی نیست؛ بلکه به سیاست‌های تنظیم بازار توسعه صنایع تبدیلی، صادرات، الگوی کشت و مدیریت زنجیره ارزش نیز وابسته است.

ایران و کشورهای توسعه‌یافته؛ تفاوت در کجاست؟

در نگاه نخست شاید تصور شود کشورهای توسعه‌یافته ضایعات کمتری دارند، اما واقعیت کمی پیچیده‌تر است. به گفته هما بهمدی، کشورهای پیشرفته معمولاً تلفات کمتری دارند، اما دورریز بیشتری را تجربه می‌کنند. دلیل این موضوع، وجود زیرساخت‌های مناسب در مراحل تولید، برداشت، حمل‌ونقل و نگهداری است. بنابراین بخش عمده محصول سالم به دست مصرف‌کننده می‌رسد، اما در مرحله مصرف، به دلیل الگوی خرید، سبک زندگی و مصرف‌گرایی، مقدار بیشتری غذا دور ریخته می‌شود.

در مقابل، در کشورهایی مانند ایران، سهم اصلی ضایعات در مراحل قبل از رسیدن محصول به مصرف‌کننده شکل می‌گیرد؛ یعنی جایی که ضعف بسته‌بندی، کمبود سردخانه، حمل‌ونقل غیراستاندارد، فناوری قدیمی و مشکلات لجستیکی اجازه نمی‌دهد محصول سالم به سفره مردم برسد.

این تفاوت باعث شده سیاست‌های کشورهای مختلف نیز متفاوت باشد. بسیاری از کشورهای اروپایی، ژاپن، کره جنوبی و چین، طی سال‌های گذشته قوانین مشخصی برای کاهش ضایعات تدوین کرده‌اند. از ایجاد سامانه‌های پایش و اندازه‌گیری گرفته تا توسعه بانک‌های غذا، مشوق‌های مالیاتی برای بازیافت مواد غذایی، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های پس از برداشت و فرهنگ‌سازی عمومی. بررسی تجربه این کشورها نشان می‌دهد کاهش ضایعات، بدون وجود داده‌های دقیق، قانون، متولی مشخص و همکاری همه حلقه‌های زنجیره غذا امکان‌پذیر نیست. نکته مهم اینجاست که تقریباً همه این کشورها، کاهش ضایعات را نه صرفاً یک موضوع کشاورزی، بلکه بخشی از سیاست امنیت غذایی، حفاظت از منابع طبیعی و مقابله با تغییرات اقلیمی می‌دانند؛ نگاهی که هنوز در ایران به صورت کامل شکل نگرفته است.

❖ کاهش ضایعات؛ از شعار تا حکمرانی

اگر ضایعات کشاورزی را حاصل مجموعه‌ای از ضعف‌های فنی، مدیریتی و اقتصادی بدانیم، طبیعی است که راحل آن نیز در یک اقدام خلاصه نشود. نه ساخت سردخانه به تنهایی معجزه می‌کند، نه خرید ماشین‌آلات جدید و نه فرهنگ‌سازی. کاهش ضایعات زمانی ممکن است که همه حلقه‌های زنجیره تولید غذا، از مزرعه تا سفره، به صورت یکپارچه دیده‌شوند.

هما بهمدی معتقد است نخستین گام، شناخت دقیق مسئله است. به همین دلیل، مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در قالب یک طرح ملی، بررسی میزان ضایعات در هشت محصول مهم کشاورزی را آغاز کرده تا

مشخص شود بیشترین ضایعات در کدام حلقه زنجیره ارزش رخ می‌دهد؛ هنگام برداشت، در انبار، در حمل‌ونقل یا در فرآوری. به گفته او، هدف این است که «نقطه بحرانی» هر زنجیره شناسایی شود تا سیاست‌گذار بداند با کمترین هزینه، در کدام بخش بیشترین کاهش

ضایعات حاصل خواهد شد.

این همان مسیری است که بسیاری از کشورهای موفق نیز طی کرده‌اند؛ ابتدا اندازه‌گیری، سپس سیاست‌گذاری و در نهایت مداخله هدفمند.

❖ متولی ضایعات کجاست؟

با این حال، شاید مهم‌ترین چالش ایران نه کمبود فناوری، بلکه ضعف حکمرانی باشد.

به گفته بهمدی، هنوز متولی مشخصی برای مدیریت یکپارچه ضایعات کشاورزی در کشور وجود ندارد. نه دفتر مستقلی در وزارت جهاد کشاورزی مسئول این موضوع است و نه ساختاری که بتواند همه دستگاه‌های مرتبط را هماهنگ کند.

وقتی مسئولیت میان بخش‌های مختلف توزیع می‌شود، سیاست‌ها نیز پراکنده می‌شوند. یک دستگاه درباره الگوی کشت تصمیم می‌گیرد، دستگاه دیگر درباره صنایع تبدیلی، نهادی دیگر درباره حمل‌ونقل و نهادی دیگر درباره مصرف. نتیجه آن است که هیچ نهادی مسئولیت نهایی کاهش ضایعات را بر عهده نمی‌گیرد.

در چنین شرایطی، حتی اگر اسناد بالادستی و برنامه‌های توسعه بر کاهش ضایعات تأکید داشته باشند، نبود ضمانت اجرایی، بسیاری از آنها را به اهدافی روی کاغذ تبدیل می‌کند. تجربه کشورهای موفق نیز همین موضوع را تأیید می‌کند. مرور سیاست‌های اجراشده در اروپا و شرق آسیا نشان می‌دهد قانون جامع، نظام پایش مستمر، مشوق‌های اقتص ادی، حمایت از سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های پس از برداشت و هماهنگی میان دستگاه‌های مختلف، پیش‌نیازهای اصلی کاهش ضایعات هستند.

❖ اقتصاد چرخشی؛ آنچه ضایعات نیست

یکی دیگر از نکاتی که در سیاست‌گذاری کمتر مورد توجه قرار گرفته، تفاوت میان ضایعات و «پسماند» است.

بخش قابل توجهی از آنچه در کشاورزی باقی می‌ماند، الزاماً هدررفت نیست. تفاله میوه، بقایای گیاهی، کاه و کلش، ضایعات صنایع غذایی و بسیاری از محصولات جانبی، می‌توانند دوباره وارد چرخه تولید شوند؛ از تولید کمپوست و کودهای آلی گرفته تا خوراک دام، تولید بیوگاز انرژی و حتی مواد اولیه برخی صنایع.

به همین دلیل، بسیاری از کشورها امروز به جای نگاه دفع‌محور به سمت «اقتصاد چرخشی» حرکت کرده‌اند؛ مدلی که در آن پسماند، ماده اولیه یک فعالیت اقتصادی دیگر محسوب می‌شود. چنین رویکردی هم فشار بر محیط‌زیست را کاهش می‌دهد و هم ارزش افزوده جدیدی برای بخش کشاورزی ایجاد می‌کند.

❖ امنیت غذایی از مزرعه آغاز می‌شود، نه از واردات

سال‌هاست بحث امنیت غذایی در ایران بیشتر با افزایش تولید، واردات یا خودکفایی گره خورده است، اما شاید ساده‌ترین راه افزایش غذای در دسترس مردم، حفظ همان محصولی باشد که امروز تولید می‌شود.

وقتی برآوردها از هدررفت نزدیک به یک‌سوم محصولات کشاورزی حکایت دارند، پرسش این است که آیا افزایش تولید، بدون کاهش ضایعات، راهبردی پایداری خواهد بود؟ در کشوری که هر سال برای تأمین آب، زمین، نهاده و سرمایه با محدودیت بیشتری روبه‌رو می‌شود، کاهش ضایعات می‌تواند به اندازه توسعه سطح زیرکشت اهمیت داشته باشد. شاید حتی بیشتر هر تن محصولی که از هدررفت نجات پیدا می‌کند، در عمل به معنای صرفه جویی در آب، خاک، انرژی، سوخت، نیروی کار و سرمایه‌ای است که برای تولید آن صرف شده است.

به همین دلیل، بسیاری از کارشناسان معتقدند آینده امنیت غذایی ایران، بیش از آنکه به گسترش تولید وابسته باشد، به افزایش بهره‌وری و کاهش اتلاف منابع گره خورده است. شاید تصویر کشاورزی که در گرمای تابستان، گوجه‌های باقی‌مانده را زیر خاک می‌برد، تنها یک روایت تلخ از بازار آشفته محصولات کشاورزی باشد؛ اما در مقیاس ملی، این تصویر معنای دیگری هم دارد؛ کشوری که برای تولید هر محصول، آب از سفره‌های زیرزمینی برداشت می‌کند، زمین را زیر کشت می‌برد، انرژی مصرف می‌کند و نیروی انسانی به کار می‌گیرد، دیگر توان از دست دادن یک‌سوم غذای تولیدشده را ندارد.

ضایعات کشاورزی فقط غذایی نیست که به سفره مردم نمی‌رسد؛ بخشی از آینده امنیت غذایی، منابع طبیعی و تاب‌آوری کشور است که پیش از آنکه مصرف شود، از دست می‌رود. شاید نخستین گام برای حل این مسئله، همان پرسشی باشد که بهمدی بر آن تأکید می‌کند: پیش از هر اقدامی، باید بدانیم چه مقدار، در کجا و چار محصول از چرخه مصرف خارج می‌شود. تا زمانی که پاسخ این پرسش روشن نباشد، کاهش ضایعات بیش از آنکه یک برنامه عملیاتی باشد، یک آرزو خواهد ماند.

او درباره استان‌های پیشرو در این زمینه گفت: «از نظر وسعت اراضی تجهیزشده، استان‌های پهنای ماندن فارس، کرمان، خراسان رضوی و آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی بیشترین سطح اجرا را داشته‌اند. همچنین از نظر نسبت اراضی تجهیزشده به کل اراضی استان، هرمزگان با ۸۵ درصد، تهران با ۶۵ درصد و ایلام در زمره استان‌های پیشرو کشور قرار دارند.» اریا

صفر نیازی شهرکی:

قوانین بالادستی

از جمله برنامه هفتم

توسعه، تکالیف سنگینی

را بر عهده دولت

و وزارت جهاد کشاورزی

گذاشته‌اند تا بازده

آبیاری افزایش یابد

و مصرف آب

کاهش پیدا کند

ا سال بیست و دوم | شماره پیاپی ۳۴۴۶ | چهارشنبه ۲۴ تیر ۱۴۰۵ |

| **خوزستان** |

برگزاری یازدهمین مانور «مهتاب» باهدف تضمین پایداری شبکه در اهواز

یازدهمین مانور سراسری «مهتاب» باهدف تضمین پایداری شبکه توزیع برق و تداوم خدمات‌رسانی در فصل گرم تابستان، با تمرکز ویژه بر ساماندهی مصارف تجاری در کلان‌شهر اهواز اجراشد. محمد فراتی، مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق اهواز، با اشاره به دشواری‌های تأمین برق پایدار در روزهای اوج دمای خوزستان، بر اهمیت اجرای این مانور تأکید کرد.

این عملیات که در تیرماه ۱۴۰۵ برگزار شد، باهدف مبارزه با بد مصرفی، شناسایی و جمع‌آوری انشعابات غیرمجاز و بهینه‌سازی بار شبکه طراحی شده است. از جمله اقدامات شاخص در این مانور می‌توان به جمع‌آوری ۲۴۳ فقره انشعاب غیرمجاز، نصب ۷۸ کنتور جدید، تست و بازرسی از ۷۹ مرکز تجاری و بررسی وضعیت مصرف مساجد و مراکز مذهبی اشاره کرد. همچنین تیم‌های عملیاتی با هدف محدودسازی مصارف بیش از حد، ۳۱ فیوز محدودکننده نصب ۷۸۰ کنتور معیوب را تعویض کردند.

فراتی با اشاره به رویکرد پیشگیرانه این طرح، تصریح کرد که جلوگیری از سرقت انرژی و سوءاستفاده از اموال عمومی، هسته اصلی این اقدامات است. وی افزود که هدف نهایی این مانور، ارتقای عدالت در مصرف برق و جلب رضایت عمومی از طریق پایداری شبکه برای تمام شهروندان است. این اقدامات هدفمند، نشان‌دهنده اراده جدی شرکت برق اهواز برای مقابله با چالش‌های ناترازی انرژی و صیانت از منابع عمومی در یکی از گرم‌ترین نقاط کشور است که موجب بهبود خدمت‌رسانی به مشترکان خواهد شد.

| **کرمانشاه** |

آب شرب پنج روستای «گیلان‌غرب» پایدار شد

قصرشیرین - مدیر امور آب‌وفاضلاب گیلانغرب گفت: با ارتقای

تجهیزات ایستگاه پمپاژ مجتمع آب‌رسانی «چشمه بطال» و اصلاح بخشی از تأسیسات، آب شرب پنج روستای این شهرستان پایدار و آب‌رسانی سیار به ۱۳۰ خانوار ساکن این مناطق پس از سال‌ها متوقف شد.

«شهاب کریمی‌پناه» روزه سه‌شنبه کرد: ۱۳۰ خانوار شامل ۵۳۰ نفر ساکن پنج روستای واقع در انتهای خط انتقال مجتمع آب‌رسانی چشمه بطال، طی سال‌های اخیر به دلیل افت فشار و کمبود آب، بخشی از نیاز خود را از طریق آب‌رسانی سیار شرکت آب‌وفاضلاب تأمین می‌کردند.

وی افزود: پس از بررسی‌های فنی، شناور ایستگاه پمپاژ مجتمع چشمه بطال ارتقا یافت و هم‌زمان شیرآلات کنترل فشار شامل شیرپلکته و شیر یک طرفه نیز تعویض شد.

مدیر امور آب‌وفاضلاب گیلانغرب ادامه داد: اجرای این اقدامات موجب افزایش راندمان ایستگاه پمپاژ رفع افت فشار در شبکه توزیع، پایداری تأمین آب شرب و حذف کامل آب‌رسانی سیار به این پنج روستا شد.

کریمی‌پناه با بیان اینکه با اجرای این طرح، یکی از مطالبات چندین ساله ساکنان این مناطق برطرف شده است، گفت: اکنون آب شرب این روستاها به‌صورت پایدار از طریق شبکه توزیع تأمین می‌شود و دیگر نیازی به ارسال تانکرهای

| **خلستان** |

هر خانه یک نیروگاه کوچک

نقش مردم گلستان در پایداری شبکه انرژی کشور

می‌کند. در واقع با بهینه‌سازی مصرف در خانه‌ها، علاوه بر حفظ

پایداری شبکه گاز، به پایداری شبکه برق کشور نیز کمک شایانی می‌شود. ازاین‌رو، شعار «هر خانه یک نیروگاه کوچک» می‌تواند نماد این هم‌افزایی ملی باشد.

مدیرعامل شرکت گاز گلستان راهکارهای ساده اما مؤثری را برای کاهش مصرف پیشنهاد داد و افزود: هوشمندسازی و بهسازی موتورخانه‌ها، استفاده از ظرفیت‌های فنی برای افزایش راندمان سیستم‌های گرمایشی، کاهش چنددرجه‌ای دمای پکیج و آب‌گرم‌کن‌ها و استفاده از ظروف مناسب در پخت‌وپز، نقش بسزایی در بهینه‌سازی مصرف دارند.

مهندس نرسی در پایان با تأکید بر ضرورت آمادگی زودهنگام، از تمامی مشترکین خواست تا با اجرای دقیق الگوهای مصرف و توجه به توصیه‌های کارشناسان، در این جهاد ملی برای حفظ پایداری انرژی کشور سهیم شوند تا از قطع جریان گاز و برق در بخش‌های حیاتی جلوگیری شود.

| **پیام ایران** |

| **گیلان** |

مدیرعامل برق منطقه ای گیلان:

پروژه افزایش ظرفیت پست لاهیجان ۲ وارد مدار شد

مدیرعامل برق منطقه ای گیلان گفت: فاز اول پروژه افزایش ظرفیت پست لاهیجان ۲ با هدف ظرفیت‌سازی و توسعه شبکه، در مدار قرار گرفت.

عادل سلیمانی امروز سه شنبه، ۲۳ تیر در حاشیه بهره برداری از پست لاهیجان ۲، اظهار کرد: فاز اول پروژه افزایش ظرفیت پست ۶۳۰۲ کیلوولت لاهیجان ۲ در راستای شناسایی، امکان‌سنجی و ارائه الگو به‌منظور جابه‌جایی تجهیزات در جهت بهره‌وری اقتصادی، عملیاتی و اجرایی شد. وی با بیان اینکه پروژه مذکور با هدف افزایش ظرفیت باگیرری، اصلاح آفت ولتاژ و جلوگیری از اعمال محدودیت اجرا شده است، افزود: در این پروژه، یک دستگاه ترانسفورماتور ۵۰ مگاوات آمپر جایگزین ترانسفورماتور ۴۰ مگا ولتا‌آمپر موجود شد و ظرفیت پست از ۶۰ مگاوات آمپر به ۸۰ مگاوات آمپر افزایش یافت.

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای گیلان سرمایه‌گذاری انجام شده برای این طرح را ۹۵۰ میلیارد ریال دانست و خاطرنشان کرد: اجرای این پروژه زیربنایی برای منطقه لاهیجان بسیار اساسی و بااهمیت بود.

به گزارش پیام‌ما به نقل از روابط‌عمومی برق منطقه‌ای گیلان، سلیمانی اضافه کرد: با اجرای این پروژه، توان الکتریکی این پست برق به میزان ۳۳ درصد افزایش یافت که گامی کلیدی در جهت افزایش قابلیت اطمینان شبکه فوق توزیع شهرستان لاهیجان و تأمین برق مطمئن و پایدار مشترکان است.

شیراز صاحب خانه‌ای برای پهلوانان می‌شود

زورخانه‌ای با چشم‌انداز باغ و موزه‌ای بدیع

ناصر - شهردار کلان‌شهر شیراز از پیشرفت پروژه باغ‌موزه فرهنگ

پهلوانی و ورزش زورخانه‌ای در ضلع جنوبی باغ جنت خیرداد و این مجموعه را یکی از مهم‌ترین طرح‌های فرهنگی و ورزشی مدیریت شهری دانست؛ پروژ‌ای که با تکمیل آن، شیراز صاحب یک مقصد جدید فرهنگی، ورزشی و گردشگری خواهد شد.

محمدرحس اسدی اظهار کرد: این پروژه در زمینی به مساحت ۱۰ هزار مترمربع در حال اجراست و تاکنون حدود ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. به گفته وی، نزدیک به ۷۰ درصد مساحت مجموعه، معادل هفت هزار مترمربع، به محوطه‌سازی، فضای سبز و باغ اختصاص یافته و در تمامی مراحل طراحی و جاممایی، تلاش شده است تا هیچ آسیبی به درختان باغ تاریخی جنت وارد نشود.

وی افزود: برای حفظ این میراث طبیعی، محل اجرای پروژه چندین بار بازنگری شد تا حتی یک اصله درخت نیز قطع نشود. همچنین در قالب توسعه فضای سبز، بیش از ۲۵۰ اصله درخت جدید از گونه‌های متناسب با اقلیم شیراز از جمله سروان، نارنج، انار، ارغوان و نخل در این مجموعه کاشته خواهد شد.

شهردار شیراز با اشاره به ویژگی‌های معماری طرح گفت: به‌منظور حفظ منظر باغ جنت و جلوگیری از تأثیر منفی بر سیمای تاریخی آن، حدود نیمی از فضاهای سازه‌ای در تراز زیرزمین طراحی شده است. این مجموعه از شش بلوک اصلی تشکیل می‌شود و بخش‌هایی همچون زورخانه محلی و ملی، موزه تخصصی فرهنگ پهلوانی، نگارخانه، فضاهای فرهنگی، کافه و شربت‌خانه با چشم‌انداز باغ، سرویس‌های ویژه افراد

| **چهارمحال وبختیاری** |

مدیرعامل شرکت گاز استان چهارمحال وبختیاری:

تابستان، نقطه آغاز پایداری زمستان در شبکه انرژی کشور

شهرکرد - شاه وردی - به گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان چهارمحال وبختیاری، مهندس جهانبخش سلیمیان مدیرعامل این شرکت با اشاره به‌ضرورت نگاه «چهارفصلی» به موضوع انرژی، گفت: مدیریت مصرف تنها به روزهای سرد سال محدود نیست و تابستان، فصل تصمیم‌سازی برای عبور کم‌چالش از زمستان به شمار می‌آید.

وی با تشریح پیوند مستقیم مصرف برق و گاز در کشور افزود: «در ماه‌های گرم، بخش قابل توجهی از گاز طبیعی به نیروگاه‌ها تخصیص می‌یابد تا برق موردنیاز تجهیزات سرمایشی تأمین شود؛ بنابراین هر میزان کاهش مصرف برق، به طور غیرمستقیم به حفظ منابع گاز و تقویت آمادگی شبکه برای روزهای اوج مصرف زمستانی کمک می‌کند.»

مدیرعامل شرکت گاز استان چهارمحال وبختیاری، فرهنگ‌سازی و مشارکت عمومی را کلید پیشگیری از ناترازی دانست و تصریح کرد: «صرفه‌جویی در مصرف برق در تابستان، یعنی ایجاد ذخیره ربه‌ریدی برای زمستان؛ زمانی که گاز طبیعی نقش اصلی را در گرمایش خانوارها، مراکز عمومی و استمرار تولید در صنایع ایفا می‌کند.»

مهندس سلیمیان با تأکید بر توصیه‌های فنی و ایمنی ارائه‌شده از سوی همکاران شرکت— به‌ویژه در حوزه HSE—از شهروندان خواست با رعایت چند اقدام ساده اما اثرگذار، سهم خود را در پایداری انرژی ایفاکنند؛ از جمله تنظیم دمای رفاه روی ۲۴ درجه در کولرهای گازی، استفاده از دور کند در کولرهای آبی و سرویس و نگهداری منظم تجهیزات سرمایشی.

| **فارس** |

شیراز صاحب خانه‌ای برای پهلوانان می‌شود

زورخانه‌ای با چشم‌انداز باغ و موزه‌ای بدیع

دارای معلولیت و اتاق مادر و کودک را در بر می‌گیرد.

اسدی یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این پروژه را احداث بزرگ‌ترین زورخانه سرپوشیده کشور با ظرفیت یک هزار تماشاگر عنوان کرد و افزود: برخلاف زورخانه‌های سنتی که عمدتاً دارای سکوهای ساده هستند، این مجموعه به صندلی‌های استاندارد تماشاگران مجهز خواهد شد و ظرفیت میزبانی مسابقات و رویدادهای ملی و بین‌المللی را خواهد داشت.

وی ادامه داد: سقف گود زورخانه ملی با سازه فضاکار و پوسته نوگردد طراحی شده است تا ضمن بهره‌گیری از نور طبیعی، امکان اجرای ویدئو مینینگ و پخش تصاویر زنده مسابقات برای تماشاگران فراهم شود.

شهردار شیراز همچنین از احداث نخستین موزه تخصصی فرهنگ پهلوانی و ورزش زورخانه‌ای کشور خبر داد که از ابتدا با همین کاربری طراحی شده است. وی تأکید کرد: این مجموعه علاوه بر تقویت هویت فرهنگی شهر، به احیای بخشی از باغ جنت نیز کمک می‌کند؛ زمینی که پیش‌ازاین به محل تخلیه زباله و نخاله تبدیل شده بود.

به گفته اسدی، باغ موزه فرهنگ پهلوانی نمادی از پیوند آیین پهلوانی، فرهنگ ایرانی، معماری بومی و حفاظت از محیط‌زیست خواهد بود و می‌تواند جایگاه شیراز را در حوزه گردشگری فرهنگی و ورزشی بیش‌ازپیش ارتقا دهد. این پروژه پس از بهره‌برداری به یکی از شاخص‌ترین مراکز فرهنگی جنوب کشور تبدیل خواهد شد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره کل ثبت اسناد و املاک استان سمنان

قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۲۵۱/۸۹ مترمربع قسمتی از پلاک ۷۰ فرعی از ۴ اصلی واقع در بخش ۰۳ شاهرود خریداری از طاهره نوری محرز گردیده است.
برابر رای شماره ۳۵۲۳۰۹۰۰۰۰۳۲۹۰۵۶۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۹ هیات اول / دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر مالکانه بلامعارض متقاضی آقای / خانم ابوالقاسم مظفری فرزند تقی به شماره شناسنامه ۱۵ و شماره ملی ۴۵۹۱۶۵۲۸۰۷ در شنشدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۲۵۱/۸۹ مترمربع قسمتی از پلاک ۷۰ فرعی از ۴ اصلی واقع دربخش ۰۳ شاهرود خریداری از طاهره نوری محرز گردیده است.
لذا به‌منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود درصورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

برابر رای شماره ۳۵۲۷۰۹۰۰۰۰۳۲۹۰۵۶۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۹ هیات اول / دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر مالکانه بلامعارض متقاضی آقای / خانم زهرا مظفری فرزند ابوالقاسم بشماره شناسنامه ۸۲۴ و شماره ملی ۲۲۶۹۸۴۸۵۱۹ در شنشدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۲۵۱/۸۹ مترمربع قسمتی از پلاک ۷۰ فرعی از ۴ اصلی واقع در بخش ۰۳ شاهرود خریداری از طاهره نوری محرز گردیده است.
برابر رای شماره ۳۵۲۷۰۹۰۰۰۰۳۲۹۰۵۶۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۹ هیات اول / دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر مالکانه بلامعارض متقاضی آقای / خانم محدنه مظفری فرزند ابوالقاسم به شماره ملی ۲۲۶۰۱۴۸۶۱ در شنشدانگ یک

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۴/۰۹ روز سه‌شنبه
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۴/۲۴ روز چهارشنبه
حمیدرضا حسیان‌پور
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان شاهرود
از طرف محمدعلی یارمحمدی
معاون ثبت
شناسه آگهی: ۲۲۱۵۳۲۳

| **خبر** |

برگزاری همایش گردشگری

وتوانمندسازی جوامع محلی

در روستای «دزلی»

کردستان - نوشادی - رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی سروآباد گفت: همایش گردشگری وتوانمندسازی جوامع محلی بخش مرکزی این شهرستان باهدف تقویت نقش جوامع محلی در توسعه گردشگری و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بومی، در روستای دزلی برگزار شد.

فریاد حدادیان اظهار کرد: همایش گردشگری و توانمندسازی جوامع محلی، روز دوشنبه ۲۲ تیرماه ۱۴۰۵ با حضور فرماندار سروآباد، معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی فرمانداری، بخشدار مرکزی، دهیاران و جمعی از فعالان فرهنگی و گردشگری شهرستان در روستای دزلی برگزار شد.

رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی سروآباد افزود: در این همایش بر نقش جوامع محلی در حفاظت از میراث‌فرهنگی، توسعه گردشگری پایدار، ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی روستاها تأکید و ظرفیت‌های گردشگری بخش مرکزی سروآباد نیز مورد بررسی قرار گرفت.

او عنوان کرد: روستای دزلی به‌عنوان یکی از روستاهای دارای ظرفیت‌های ارزشمند طبیعی، فرهنگی و گردشگری، می‌تواند با مشارکت مردم محلی به یکی از مقاصد مهم گردشگری منطقه تبدیل شود. حدادیان با تأکید بر ضرورت توانمندسازی جوامع محلی یادآور شد: آموزش، مشارکت و حمایت از ساکنان روستاها از مهم‌ترین عوامل توسعه گردشگری پایدار است و اداره میراث‌فرهنگی شهرستان در این مسیر برنامه‌های آموزشی و حمایتی را دنبال خواهد کرد.

بدهی ۲۵۰میلیارد تومانی دستگاه‌های اجرایی به شرکت آب‌وفاضلاب خراسان جنوبی

خراسان جنوبی - برائی - مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب خراسان جنوبی از بدهی ۲۵۰ میلیارد تومانی دستگاه‌های اجرایی به شرکت آب‌وفاضلاب استان خبر داد.

حسین توکلی اظهار کرد: انتظار می‌رود دستگاه‌های اجرایی به پرداخت مطالبات آبفا اقدام کنند تا امکان تأمین هزینه‌های جاری، نگهداری تأسیسات و اجرای برنامه‌های ضروری فراهم شود.

وی با اشاره به هزینه‌های بالای تأمین، انتقال و توزیع آب اظهار داشت: ارائه خدمات پایدار در حوزه آب‌وفاضلاب نیازمند تأمین منابع مالی مستمر است و پرداخت به‌موقع قبوض آب‌بها از سوی مشترکین، نقش مهمی در استمرار خدمات‌رسانی دارد.

توکل همچنین کاهش هدررفت آب را از اولویت‌های مهم شرکت دانست و تصریح کرد: میزان هدررفت آب در شبکه‌ها قابل‌توجه است، اما به دلیل نبود اعتبارات دولتی کافی برای اصلاح و بازسازی شبکه‌های فرسوده، اجرای این طرح‌ها با محدودیت مواجه است.

وی یکی از راهکارهای تأمین منابع مالی برای اصلاح شبکه‌های آب را استفاده از ظرفیت فروش پساب عنوان کرد و گفت: فروش پساب می‌تواند به‌عنوان یک منبع پایدار مالی برای اجرای پروژه‌های اصلاح شبکه و کاهش هدررفت آب مورد استفاده قرار گیرد.

مدیریت هوشمند برق در اصفهان

راهکار عبور از ناترازی انرژی

سختگوی صنعت برق استان اصفهان با اشاره به ناترازی تولید و مصرف و گرمای شدید هوا، وضعیت شبکه برق را حساس توصیف کرد. با افزایش اوج مصرف کشور به بیش از ۲۴ هزار مگاوات، مدیریت بار به کی ضرورت فنی و ملی تبدیل شده‌است. داوود قاسمی اعلام کرد برنامه‌های مدیریت مصرف خانگی در قالب دوره‌های دوساعته، روزانه از ساعت ۱۰ تا ۱۸ اجرا می‌شود که هر مشترک به طور متوسط چهار نوبت در هفته مشمول آن خواهد بود. وی از شهروندان خواست در ساعات اوج بار (۱۲ تا ۱۹ و ۲۳) از وسایل پرمصرف استفاده نکنند، دمای کولرهای گازی را روی ۲۵ درجه تنظیم کرده و روشنایی‌های غیرضروری را خاموش کنند. برای تشویق به صرفه‌جویی، مشترکان خانگی که ۲۰ درصد مسرت خود را نسبت به دوره مشابه کاهش دهند، ۳۰ درصد تخفیف در بهای برق دریافت می‌کنند. در بخش ادارات نیز کاهش ۳۰ درصدی مصرف در ساعات کاری و ۷۰ درصدی پس از آن الزامی است. صنایع سیمانی و انرژی‌ها با محدودیت‌های ۵۵ و ۸۵ درصدی و کشاورزان با رعایت ساعات پیک، همکاری مؤثری در پایداری شبکه دارند؛ کشاورزان در صورت این همکاری، از ۱۹ ساعت برق رایگان بهره‌مند می‌شوند.

نوبت دوم
آگهی مفقودی مدرک تحصیلی
مدرک دانشنامه پایان تحصیلات در مقطع کاردانی پیوسته رشته الکترونیککند صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد کهنوج اینجانب جواد مددتری فرزند بختیار به شماره ملی ۰۹۹۹۲۴۸۸۱ مفقود و از درجه اعتبار ساقط است.

| **منوجان** |

بیانیه | واکنش انجمن جانورشناسی لندن به بازداشت دوباره فعالان محیط‌زیست در ایران ابراز نگرانی از بازداشت «هومن جوکار» و «سپیده کاشانی»

انجمن جانورشناسی لندن (ZSL) با انتشار بیانیه‌ای در وب‌سایت خود، نسبت به بازداشت هومن جوکار و سپیده کاشانی ابراز نگرانی کرد. در این بیانیه آمده است: «انجمن جانورشناسی لندن از گزارش‌های مربوط به بازداشت سپیده کاشانی و هومن جوکار دو فعال حفاظت از حیات‌وحش، به همراه سیما کاشانی، خواهر سپیده کاشانی، در تهران در تاریخ اول ژوئیه ۲۰۲۶، عمیقاً ابراز نگرانی می‌کند.» این بیانیه می‌افزاید: «هومن جوکار و سپیده کاشانی از کارشناسان شناخته‌شده و مورد احترام بین‌المللی در زمینه حفاظت از یوزپلنگ آسیایی هستند؛ زیروگونه‌ای که شمار آن در طبیعت به کمتر از ۳۰ فرد رسیده است.» در ادامه این بیانیه تأکید شده است: «این دو پژوهشگر نقش برجسته‌ای در شناخت و حفاظت از یکی از نادرترین گوشتخواران بزرگ جهان ایفا کرده‌اند. از جمله این اقدامات، نقش هومن جوکار در قرار گرفتن تصویر یوزپلنگ آسیایی روی پیراهن تیم ملی فوتبال ایران بود؛ تصویری که میلیارد‌ها نفر در جریان رقابت‌های جام جهانی فوتبالمردان ۲۰۲۶ آن را مشاهده کردند.» ZSL همچنین اعلام کرده است: «به عنوان سازمانی مبتنی بر علم، برای ما ویرم که در شرایطی که طبیعت بیش از هر زمان دیگری به حفاظت نیاز دارد، دانشمندان حوزه حفاظت از محیط‌زیست و کارشناسان میدانی باید بتوانند بدون نگرانی از پیگرد قضایی، وظیفه خود را برای حفاظت از گونه‌های در معرض تهدید انجام دهند.» در پایان این بیانیه آمده است: «ما با احترام از مقام‌های مسئول درخواست می‌کنیم که هرچه سریع‌تر وضعیت حقوقی این افراد را اعلام کنند.»

ایران | جهان | برندگان جایزه «عکس زمین» مشخص شدند آیا می‌توانید اثر دست شکارچی غیرقانونی را تشخیص دهید؟

ا پیام ما | از فناوری‌های علمی برای متوقف کردن قاچاق لاک‌پشت‌ها گرفته تا فک‌های دریایی گرفتار و کارگران آوار؛ تصاویر برگزیده جایزه «عکس زمین» (Earth Photo) در سال ۲۰۲۶، روایتگر بحران‌های محیط‌زیستی، تغییر اقلیم، قاچاق حیات‌وحش و مقاومت جوامع محلی در نقاط مختلف جهان هستند.

برندگان جایزه «عکس زمین ۲۰۲۶» معرفی شدند؛ مجموعه‌ای از عکس‌ها و آثار تصویری که هر یک از زاویه‌ای متفاوت، رابطه انسان با محیط‌زیست و پیامدهای فعالیت‌های او را به تصویر می‌کشند. آثار برگزیده و راه‌افته به مرحله نهایی تا ۲۴ ژوئیه در نمایشگاه Earth Photo در انجمن سلطنتی جغرافیا (Royal Geographical Society) لندن به نمایش درآمده‌اند.

یکی از شاخص‌ترین آثار این دوره، اثر بریتا باشینسکی، برنده جایزه Earth Photo ۲۰۲۶، است. این پروژه به مستندسازی تجارت غیرقانونی حیات‌وحش و فناوری‌های علوم جانبی اختصاص دارد که برای مقابله با

theguardian |

نوبت اول

شهرداری رفسنجان

(آگهی مناقصه عمومی)

شهرداری رفسنجان در نظر دارد بر اساس بودجه مصوب شماره ۱۳۸۷ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۴ شورای محترم اسلامی شهر، نسبت به پروژه بهسازی بوستان بهروز (بلوار کارگر) از طریق برگزاری مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه شرکت‌های واجد صلاحیت که توانایی لازم جهت شرکت در مناقصه را دارند، دعوت بعمل می‌آید نسبت به دریافت اسناد و اطلاع از شرایط شرکت در مناقصه به سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) مراجعه نمایند.

مهلث دریافت اسناد از سامانه ستاد تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۵/۵/۵ آخرین مهلت ارائه پیشنهادات از طریق سامانه مذکور تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۵/۵/۱۸ (لازم به ذکر است شهرداری رفسنجان در رد یا قبول تمام یا هریک از پیشنهادات مختار است.) مهلت تحویل ضمانتنامه بانکی شرکت در مناقصه ۲ روز قبل از بازگشایی پاکات

تلفن تماس ۰۳۴-۳۴۲۵۸۸۰

اداره ارتباطات واموربین الملل شهرداری رفسنجان

شهرداری رفسنجان

(آگهی مناقصه عمومی)

شهرداری رفسنجان در نظر دارد بر اساس بودجه مصوب شماره ۱۳۸۷ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۴ شورای محترم اسلامی شهر، نسبت به خرید آهن‌آلات جهت ساخت سوله و پوشش سقف سوله واقع در دهکده ورزشی از طریق برگزاری مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه شرکت‌های واجد صلاحیت که توانایی لازم جهت شرکت در مناقصه را دارند، دعوت بعمل می‌آید نسبت به دریافت اسناد و اطلاع از شرایط شرکت در مناقصه به سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) مراجعه نمایند.

مهلث دریافت اسناد از سامانه ستاد تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۵/۵/۵ آخرین مهلت ارائه پیشنهادات از طریق سامانه مذکور تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۵/۵/۱۸ (لازم به ذکر است شهرداری رفسنجان در رد یا قبول تمام یا هریک از پیشنهادات مختار است.) مهلت تحویل ضمانتنامه بانکی شرکت در مناقصه ۲ روز قبل از بازگشایی پاکات

تلفن تماس ۰۳۴-۳۴۲۵۸۸۰

اداره ارتباطات واموربین الملل شهرداری رفسنجان

دست انسان روی لاک یک لاک‌پشت سبز دریایی ثبت شده است؛ تصویری که نشان می‌دهد چگونه می‌توان با استفاده از شواهد پزشکی قانونی، شکارچیان و قاچاقچیان حیات‌وحش را شناسایی و دستگیر کرد.

در بخش دیگری از این رویداد، فیلیبرت مینجا با مجموعه عکسی موفق به دریافت جایزه ویژه عکاسان زیر ۲۵ سال شد. این مجموعه، زندگی و فعالیت درمانگران گیاهی بومی در مناطق کلیمناجارو و آروشا در تانزانیا را مستند می‌کند. مینجا در عکس‌های خود، گیاه‌درمانی را نه پدیده‌ای رازگونه، بلکه بخشی از زندگی روزمره و فرهنگ مردم معرفی می‌کند. او بایثت پرتزه‌ها، مناظر و لحظه‌های آرام زندگی، انتقال دانش درمانی از نسلی به نسل دیگر را از طریق ارتباط انسان با طبیعت، گیاهان و سرزمین به تصویر کشیده است. جایزه سردبیران نشریه New Scientist به ناتالیا ساپرونووا تعلق گرفت؛ عکاسی که ذوب شدن خاک‌های منجمد دائمی (پرفراست) و فرسایش سواحل سرزمین‌های شمال‌غرب کانادا را مستند کرده است. یکی از تصاویر این مجموعه، شکارچی محلی را در منطقه‌ای از توندرا نشان می‌دهد که هم‌زمان با ذوب برف‌های بهاری، با استفاده از گازهای مصنوعی در انتظار پرنده‌گان مهاجر ایستاده است. این مهاجرت سالانه برای مردم اینوئیت اهمیت حیاتی دارد، زیرا پرندهگان بخش مهمی از غذای مورد نیاز آن‌ها را در طول سال تأمین می‌کنند. سایرونووا در اثری دیگر، پیامدهای تغییر اقلیم را از زاویه‌ای متفاوت روایت می‌کند. در این تصویر، فکی دیده می‌شود که به دلیل ذوب سریع یخ‌های دریایی، در خشکی گرفتار شده است. در بخشی دیگر، پاپال کاکار برای مجموعه عکس خود

برگزیده شد. این مجموعه، زندگی جامعه بومی «خایروار» در منطقه‌ای از هند را روایت می‌کند؛ مردمی که در برابر استخراج زغال‌سنگ و تصرف سرزمین‌های خود در مناطق تالابی آسیب‌دیده از سیل مهاجرت کرده‌اند و برای کسب درآمد، در شرایطی بسیار سخت‌کار می‌کنند. این مجموعه، زندگی کارگران کوره آجرپزی، غرق در گردوغبار و عرق، دسته‌های سنگین آجر را بر سر حمل می‌کنند. بدن‌های آنان نه‌تنها با کار بار، بلکه بار سنگین بقا و ادامه زندگی را نیز به دوش می‌کشند. بسیاری از این کارگران از مناطق تالابی آسیب‌دیده از سیل مهاجرت کرده‌اند و برای کسب درآمد، در شرایطی بسیار سخت‌کار می‌کنند. جایزه بخش دیگری نیز به زیلا یوز برای اثر «آکتون اینجا، آن زمان آنجا» تعلق گرفت. یوز، هنرمند ولزی، انگلیسی، به آن‌ها از طریق تغییرات پیاپی فریم‌ها، به بررسی خاطرات آسیب‌زا و نقش درمان‌گر نزدیکی به یک رودخانه پرداخته است.

جوایز «عکس زمین» حاصل همکاری انجمن سلطنتی جغرافیا (RGS)، مؤسسه Parker Harris و Photoworks است و هر سال آثاری را معرفی می‌کند که با زبان تصویر مهم‌ترین چالش‌های محیط‌زیستی، اجتماعی و اقلیمی جهان را روایت می‌کنند. جوایز «پاپال کاکار» از شیوه‌ای به نام چاپ با روغن صمغ استفاده کرده است. او با جمع‌آوری پسماندهای معادن و به‌کارگیری آن‌ها در فرایند ظهور عکس، لکه‌های ناشی از آلودگی صنعتی را به بخشی از تصویر تبدیل کرده است. سپس چاپ‌ها را با یخ سبز گلدوزی کرده تا یادآور جنگل‌ها و زمین‌های کشاورزی از دست‌رفته این جامعه باشند. کاکار مدتی طولانی در کنار معترضان زندگی کرده و از زبانی عکاسی کرده است که با تصمص‌های مسالمت‌آمیز و مدنی کار می‌کند. او در این پروژه، از پسماندهای معدنی دریاچه سابق «کیولاکوجا» که اکنون با زباله‌های سمی پر شده است، نمونه‌برداری کرد و آن‌ها را در فرایند ظهور عکس‌ها به کار گرفت. لکه‌ها و بافت‌های ایجادشده در تصاویر، نمادی از آلودگی‌ای هستند که طی سال‌ها وارد خون مردم، خاک و منابع آب این منطقه شده‌اند. در بخش تصویر متحرک، گیدئون مندل برای مجموعه «جهانی در حال غرق شدن» مورد تقدیر قرار گرفت. او در آثار خود، زندگی جوامعی را روایت می‌کند که با پیامدهای سیلاب و آوارگی ناشی از تغییر اقلیم دست‌وپنجه‌نرم می‌کنند. جایزه سردبیران New Scientist در بخش فیلم نیز به محمد رقیب‌الاسلام حسن رسید. این فیلم زندگی محمد ساعون، نوجوانی از تالاب‌های سیل‌خیز منطقه

کشور گانچ در بنگلادش را دنبال می‌کند. پس از آنکه سیلاب‌های شدید موسمی زمین‌های کشاورزی خانواده اورانبود می‌کند، آنان ناچار می‌شوند به کوره‌های آجرپزی شهر نارایان گانچ مهاجرت کنند. در این تصویر، کارگران کوره آجرپزی، غرق در گردوغبار و عرق، دسته‌های سنگین آجر را بر سر حمل می‌کنند. بدن‌های آنان نه‌تنها با کار بار، بلکه بار سنگین بقا و ادامه زندگی را نیز به دوش می‌کشند. بسیاری از این کارگران از مناطق تالابی آسیب‌دیده از سیل مهاجرت کرده‌اند و برای کسب درآمد، در شرایطی بسیار سخت‌کار می‌کنند. جایزه بخش دیگری نیز به زیلا یوز برای اثر «آکتون اینجا، آن زمان آنجا» تعلق گرفت. یوز، هنرمند ولزی، انگلیسی، به آن‌ها از طریق تغییرات پیاپی فریم‌ها، به بررسی خاطرات آسیب‌زا و نقش درمان‌گر نزدیکی به یک رودخانه پرداخته است.

جوایز «عکس زمین» حاصل همکاری انجمن سلطنتی جغرافیا (RGS)، مؤسسه Parker Harris و Photoworks است و هر سال آثاری را معرفی می‌کند که با زبان تصویر مهم‌ترین چالش‌های محیط‌زیستی، اجتماعی و اقلیمی جهان را روایت می‌کنند. جوایز «پاپال کاکار» از شیوه‌ای به نام چاپ با روغن صمغ استفاده کرده است. او با جمع‌آوری پسماندهای معدنی و به‌کارگیری آن‌ها در فرایند ظهور عکس، لکه‌های ناشی از آلودگی صنعتی را به بخشی از تصویر تبدیل کرده است.

اطلاع رسانی | پروژه مسئولیت اجتماعی «طاق جاودان» پیوند هویت برند بیمه بازار با حفاظت از میراث فرهنگی

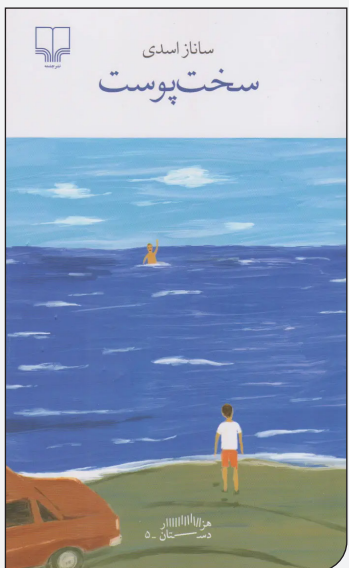
در راستای این دیدگاه، آسیب‌دیدن ۱۴۹ بنای تاریخی در جریان جنگ اخیر، اهمیت حفاظت از میراث فرهنگی و تداوم توجه به آن را برای بیمه بازار پررنگ‌تر کرده است. در نخستین گام از پروژه «طاق جاودان»، بیمه بازار با همکاری استانداری اصفهان و اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان، در مرمت مسجد جامع عباسی اصفهان مشارکت می‌کند؛ بنایی که یکی از شاخص‌ترین نمونه‌های معماری ایرانی به شمار می‌رود و طاق‌ها، ایوان‌ها و رواق‌های متعدد آن، جلوه‌ای برجسته از هنر و معماری ایران را به نمایش می‌گذارد. بیمه‌بازار برای مشارکت در مرمت و بازسازی این اثر تاریخی، به عنوان یکی از بناهای آسیب‌دیده، مبلغ ۸ میلیارد تومان اختصاص داده است. این اقدام در چارچوب برنامه‌های مسئولیت اجتماعی بیمه بازار و با هدف جلب توجه بیشتر به ضرورت حفاظت از میراث فرهنگی و تقویت نقش بخش خصوصی در این حوزه انجام می‌شود؛ حوزه‌ای که تاکنون کمتر در پروژه‌های مسئولیت اجتماعی کسب‌وکارها مورد توجه قرار گرفته است. مسجد جامع عباسی اصفهان که با نام مسجد امام نیز شناخته می‌شود، یکی از شاخص‌ترین آثار معماری ایرانی ـ اسلامی و از مهم‌ترین نمادهای تاریخی کشور است. این بنا در ضلع جنوبی میدان نقش جهان قرار دارد و در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است. یکی از ویژگی‌های برجسته مسجد جامع عباسی، بهره‌گیری گسترده از طاق‌ها و قوس‌های ایرانی در ساختار معماری آن است؛ عناصری که از شاخص‌ترین جلوه‌های هنر و معماری ایرانی به شمار می‌روند.

نگاهی به کتاب «سخت‌پوست» روایتی از رنج‌های پنهان زخم‌ها هم حافظه دارند

زهره مداح‌ا

اکتابدارا

ساناز اسدی از نویسندگان نسل جدید ادبیات داستانی ایران است که با نگاهی دقیق به روابط خانوادگی، حافظه، فقدان و زندگی روزمره شناخته می‌شود. او متولد قاتم‌شهر است و پیش از انتشار «سخت‌پوست»، با مجموعه داستان نیازمندی‌ها توجه علاقه‌مندان ادبیات معاصر را به خود جلب کرد. منتقدان، آثار او را به دلیل نثر تصویری، فضاسازی قوی و پرداخت ظریف احساسات انسانی تحسین کرده‌اند. اسدی معمولاً به سراغ شخصیت‌هایی می‌رود که با زخم‌های پنهان، خاطرات فراموش‌نشده‌ی و روابط پیچیده خانوادگی درگیر هستند و از دل زندگی روزمره، روایت‌هایی عمیق و تأمل‌برانگیز خلق می‌کند. کتاب سخت‌پوست که در سال ۱۴۰۱ از سوی نشر چشمه منتشر شد، یکی از شناخته‌شده‌ترین آثار او به شمار می‌آید.

«سخت‌پوست» اثری کوتاه اما چندلایه از اسدی است که در ظاهر داستان یک خانواده را روایت می‌کند، اما در لایه‌های عمیق‌تر خود به مسئله‌ای گسترده‌تر می‌پردازد: تأثیر ماندگار پدران بر زندگی فرزندان و ردپایی که حتی پس از غیبت یا مرگ آن‌ها باقی می‌ماند. این کتاب در حدود ۱۳۴ صفحه نوشته شده است، اما حجم اندک آن مانع شکل‌گیری جهانی عاطفی و پیچیده نشده است.

داستان با بارانی سیل‌آسا در شمال ایران آغاز می‌شود؛ بارانی که گورستانی را چار فرسایش می‌کند و قبر «داود» - پدر خانواده - را آشکار می‌سازد. همین رخداد به‌ظاهر ساده، دریچه‌ای به گذشته می‌گشاید و خواننده را وارد دنیای خاطرات، باگشت‌ها و غیبت‌های این مرد می‌کند؛ پدری که هرگز حضوری پایدار در زندگی خانواده نداشته و همواره میان رفتن و باگشتن در نوسان بوده است. از همان صفحات نخست روشن می‌شود که موضوع اصلی کتاب صرفاً روایت یک زندگی خانوادگی نیست، بلکه واکاوی تأثیر یک شخصیت بر نسل بعدی است.

در مرکز روایت، خانواده‌ای چهارنفره قرار دارد که با مشکلات اقتصادی و عاطفی دست‌وپنجه نرم می‌کند. پدر به دلایل مختلف توانسته است نقش یک تکیه‌گاه مطمئن را ایفا کند و همین مسئله روابط میان اعضای خانواده را تحت تأثیر قرار داده است. فرزندان هر یک برداشت متفاوتی از پدر دارند؛ یکی هنوز در جست‌وجوی معنای رفتارهای اوست و دیگری نمی‌تواند او را ببخشد. این تفاوت نگاه‌ها سبب می‌شود شخصیت پدر نه به‌عنوان یک قهرمان یا ضدقهرمان مطلق، بلکه به‌مثابه انسانی پیچیده و چندوجهی تصویر شود. یکی از نقاط قوت کتاب، شیوه روایت آن است. نویسنده به جای پیش بردن داستان بر پایه رخداد‌های پرشمار بر خاطره‌ها و احساسات تکیه می‌کند. زمان در این اثر خطی نیست؛ گذشته و حال بارها در هم تنیده می‌شوند و خواننده به‌تدریج قطعات پازل زندگی خانواده را کنار هم می‌گذارد. این ساختار روایی، تجربه خواندن کتاب را به مرور آلبومی از عکس‌های قدیمی شبیه می‌کند؛ تصاویری که گاه روشن و گاه مبهم‌اند، اما هر یک بخشی از حقیقت را آشکار می‌کنند.

ادامه مطلب را در سایت پیام ما بخوانید.

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو سواری؛ سواری پژو ۴۰۵ جی ال ایکس آی ۸/۱، مدل ۱۳۸۹ به رنگ تیره ای متالیک به شماره موتور ۰۳۳۹۹۲۵۳۹۸۱۴۸۶۸۵۴۲۹۲ به شماره شاسی NAAM1CA6B854229۲ به شماره پلاک ۱۷ ج ۱۷۱ ایران به نام محمد بامری مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط است.

رودبارجنوب